

Integraal Huisvestingsplan Beekdaelen

14 oktober 2020

R0 groep

van waardevol

● naar waardevast

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	5
1.2	Status en totstandkoming	5
1.3	Leeswijzer	6
2	Onderwijs & opvang in Beekdaelen	7
2.1	Demografie	8
2.2	Onderwijs	8
2.3	Kinderopvang	10
3	Algemeen kader	11
3.1	Maatschappelijk	12
	Naar participatie en aanspreken vereende krachten	12
	Verbinden	12
	Duurzaamheid breed gedragen	12
3.2	Gemeentelijk	12
	Gemeente is verantwoordelijk	12
	Relatie met sociaal domein	13
	Samen werken aan duurzame samenleving	13
3.3	Wet- en regelgeving	13
	Gedeelde verantwoordelijkheid	13
	Gemeentelijke verordening als vangnet	14
	Maatschappelijke vraagstukken	15
	Een eerlijke balans	17
	Goede financiële randvoorwaarden	17
4	Strategische thema's	19
	Thema 1. Doorgaande leer- en ontwikkellijn	20
	Thema 2. Vroegsignalering en preventie, preventief jeugdbeleid	21
	Thema 3. Thuisnabij onderwijs	22
	Thema 4. Relatie met andere activiteiten en voorzieningen per kern	22
	Thema 5. Duurzaamheid in een groene gemeente	23
	Thema 6. Gezondheid en beweging	24
	Thema 7. Veiligheid	24

5	Orderingsprincipes	25
	Principe 1. Samenwerking in kindcentra	26
	Principe 2. Bereikbaar gespreid aanbod over de gemeente	27
	Principe 3. Passend en toekomstvast met blikveld 30 jaar	28
6	Huisvestingsmaatregelen	29
	Algemeen	30
	Gebied A: Doenrade, Bingelrade, Jabeek en Merkelbeek	32
	Gebied B: Schinveld	34
	Gebied C: Puth, Sweikhuizen, Schinnen en Oirsbeek	35
	Gebied D: Amstenrade	37
	Gebied E: Schimmert	38
	Gebied F: Nuth, Vaesrade en Wijnandsrade	39
	Gebied G: Hulsberg	40
7	Uitvoeringsplan	42
7.1	Businesscase: Doenrade, Bingelrade, Jabeek en Merkelbeek	43
7.2	Businesscase: Nuth, Vaesrade en Wijnandsrade	44
7.3	Businesscase: Puth	45
8	Financiële Vertaling	47
8.1	Aan de basis – de VNG-normstelling 2018	48
8.2	Relevante correctie stichtingskosten 2020	49
8.3	Ambitie: Realiseren van Toekomst georiënteerd en relevante voorzieningen	50
8.4	Tariefstelling Nieuwbouw Beekdaelen	50
8.5	Aanpassing (duurzaamheid) bestaande bouw	51
8.6	Uitvoeringsagenda 2020-2026 en financiële consequenties	52
9	Implementatie	53
	Bijlagen	55
	Bijlage 1. Informatiefundament Onderwijs & Opvang	
	Bijlage 2. Bronnen en begrippen	

Colofon:

RO Groep in opdracht van gemeente Beekdaelen 2020

1

Inleiding

1.1 Aanleiding

Per 1 januari 2019 zijn de voormalige gemeenten Schinnen, Onderbanken en Nuth gefuseerd tot de nieuwe gemeente Beekdaelen. De fusie is voor het primair onderwijs in de gemeente een logisch moment om gezamenlijk een stip op de horizon te zetten, onder andere door het opstellen van een integraal huisvestingsplan.

Beekdaelen vormt het groene hart tussen de verstedelijkte gebieden in de Westelijke Mijnstreek en Parkstad Limburg. De gemeente wordt gevormd door 15 karakteristieke kernen met hun eigen cultuur, identiteit en sociale samenhang: Doenrade, Bingelrade, Jabeek, Schinveld, Merkelbeek, Sweikhuizen, Puth, Oirsbeek, Amstenrade, Schinnen, Nuth, Vaesrade, Wijnandsrade, Hulsberg en Schimmert. Beekdaelen koestert haar landelijke karakter en gaat deze kwaliteit verder versterken onder het motto:

‘Leven en werken in het landschap’

De schoolbesturen en de gemeente zien het als hun opgave om in deze nieuwe situatie tot bijstelling van de huisvestingsportefeuille te komen, passend bij het motto, de ambities ten aanzien van toekomstbestendig onderwijs (inhoud en organisatie) en anticiperend op externe ontwikkelingen en de teruglopende leerlingenaantallen.

1.2 Status en totstandkoming

Van september 2019 tot en met september 2020 is een op samenwerking gebaseerd Integraal Huisvestingsplan Beekdaelen (IHP Beekdaelen) geformuleerd voor de periode tot 2035, gebaseerd op gezamenlijke ambities en uitgangspunten van gemeente en schoolbesturen. Het plan is tot stand gekomen onder regie van een projectgroep bestaande uit de schoolbesturen en een afvaardiging van de gemeente Beekdaelen, met ondersteuning door adviesbureau RO groep.

Onderhavige rapportage vormt de afsluiting van het Integraal Huisvestingsplan Beekdaelen, en geeft inzicht in de huidige situatie van het primair onderwijs in het gebied. Aan de basis ligt een gezamenlijke, door partners gedeelde opvatting over kwaliteit en toekomst van het primair onderwijs en maatschappelijke dienstverlening.

De schooldirecteuren en de gemeente Beekdaelen hebben het initiatief genomen de eerste lijnen uit te zetten, samengevat in Strategische thema's onderwijs Beekdaelen. Bestaande beleidsdocumenten zijn daarbij als vertrekpunt genomen. Het opgestelde document vormt het vertrekpunt van voorliggend IHP en de Lokale Educatieve Agenda (LEA) waarin op lokaal niveau afspraken met onderwijs en betrokken kindpartners worden gemaakt.

De visie op onderwijs (strategische thema's) geeft kaders voor de wijze waarop primair onderwijs in de gemeente Beekdaelen georganiseerd kan worden, samen met andere maatschappelijke partners. Vanuit de strategische thema's, kaders en uitgangspunten is een op samenwerking gericht plan geformuleerd voor de onderwijshuisvesting. Concreet en gedetailleerd voor de komende vier jaar, met een doorkijk en een plan voor de elf daaropvolgende jaren.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een samenvatting van de bevindingen op de huidige situatie beschreven, gebaseerd op het informatiefundament Beekdaelen. In hoofdstuk 3 worden de kaders en uitgangspunten op maatschappelijk, gemeentelijk en wettelijk vlak geschetst. Hoofdstuk 4 geeft inzicht in de gezamenlijke visie van de schoolbesturen en gemeente, beschreven in strategische thema's. In hoofdstuk 5 worden de ordeningsprincipes voor huisvesting benoemd, gericht op het formuleren van de te nemen maatregelen in de onderwijshuisvesting. Hoofdstuk 6 schetst de toekomstige huisvestingsscenario's van de diverse onderwijslocaties. Tot slot wordt in hoofdstuk 7 een uitvoeringsplan geformuleerd, voorzien van financiële consequenties.

2

Onderwijs & opvang in Beekdaelen

De bestaande situatie van onderwijs en opvang in de gemeente Beekdaelen is nauwkeurig in beeld gebracht. In het informatiefundament, onderdeel van voorliggende rapportage zijn de demografische gegevens, ontwikkelingen en kwantitatieve gegevens voor de gemeente Beekdaelen gebundeld. Onderstaand hoofdstuk is een samenvatting van de bestaande situatie.

2.1 Demografie

Het bevolkingsaantal van de gemeente Beekdaelen is de afgelopen 15 jaar met ongeveer 6 procent afgenomen tot circa 35.900 inwoners op 1 januari 2020. Naast de daling van het aantal inwoners kan worden opgemerkt dat het relatieve aandeel inwoners vanaf 45 jaar geleidelijk is toegenomen en het aandeel jongeren (tot 15 jaar) is afgenomen; vergrijzing en ontgroening. De verwachting is dat de daling van het aantal inwoners doorzet tot 34.600 inwoners in 2027 en 32.950 inwoners in 2035.

Gevolg van de regionale ontgroening is de afnemende basisgeneratie¹ van de gemeente Beekdaelen. In de gemeente wonen circa 2.565 jongeren in de leeftijd 4-12 jaar (exclusief leerlingen VSO), terwijl dit vijf jaar geleden nog circa 2.635 jongeren waren (daling van 3%). Het leeftijdsdeel voortgezet onderwijs kent een omvang van 1.725 leerlingen (exclusief leerlingen VSO). Het aantal 12-18 jarigen in de gemeente Beekdaelen is met 14 procent afgenomen (bron: DUO, periode 2015-2020). Hiermee is een jaarlijkse afname in het aantal kinderen dat gebruik maakt van de onderwijslocaties en overige maatschappelijke voorzieningen merkbaar.

Ruim 86 procent van de basisgeneratie uit Beekdaelen kiest voor het basisonderwijs in de gemeente, circa 14 procent stroomt uit naar het (speciaal) basisonderwijs buiten de gemeente. Hierbij kiezen kinderen uit Beekdaelen voornamelijk voor het basisonderwijs in omliggende gemeenten, zoals Brunssum, Heerlen en Sittard-Geleen. Bij het speciaal (basis)onderwijs vindt met name uitstroom plaats naar de gemeenten Heerlen en Sittard-Geleen en in mindere mate naar de gemeente Brunssum.

2.2 Onderwijs

Verspreid over de gemeente Beekdaelen wordt momenteel op twaalf locaties basisonderwijs aangeboden, met een gezamenlijke ruimtecapaciteit van 18.667 m² bvo. De denominatie van alle scholen is Rooms-Katholiek. De scholen vallen onder het bevoegd gezag van Innovo (zeven scholen), Movare (twee scholen, één dislocatie) en Kindante (twee scholen). De gemeente Beekdaelen beschikt niet over scholen voor speciaal (basis)onderwijs en voortgezet onderwijs.

Gezamenlijk bieden de scholen op teldatum 1 oktober 2019 aan 2.431 leerlingen basisonderwijs. De afgelopen vijf jaar heeft een daling van 135 leerlingen plaatsgevonden (circa 6 procent). Gemeente Beekdaelen hanteert voor dit IHP de leerlingenprognoses van DUO. Conform deze leerlingenprognoses is het aantal leerlingen in 2035 verder gedaald tot 2.275 leerlingen. Gevolg van deze verwachte krimp is een toenemend ruimte-overschot in de huidige onderwijsgebouwen.

1

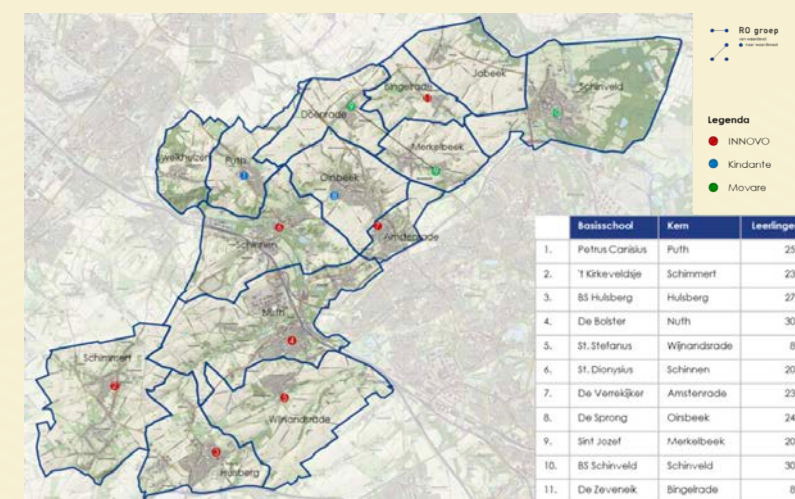
Aantal schoolgaande kinderen dat woonachtig is in de gemeente Beekdaelen.

De leerlingenprognoses van DUO geven voor het IHP goed inzicht in de leerlingenontwikkeling van de voedingsgebieden. Bij het uitwerken van de investeringsvoorstellen in de verschillende businesscases (hoofdstuk 7) worden leerlingenprognoses door Pronexus opgesteld. Pronexus heeft methoden ontwikkeld waarmee gevalideerde prognoses kunnen worden opgesteld. Deze systematiek is goedgekeurd door de VNG en het Ministerie van OCW.

Nr.	Basisschool	Kern	Bevoegd gezag	01.10.2019	01.10.2020
1	Petrus Canisius	Puth	Kindante	251 leerlingen	253 leerlingen
2	't Kirkevelsje	Schimmert	INNOVO	238 leerlingen	226 leerlingen
3	BS Hulsberg	Hulsberg	INNOVO	272 leerlingen	267 leerlingen
4	De Bolster	Nuth	INNOVO	306 leerlingen	306 leerlingen
5	St. Stefanus	Wijnandsrade	INNOVO	82 leerlingen	88 leerlingen
6	St. Dionysius	Schinnen	INNOVO	205 leerlingen	184 leerlingen
7	De Verrekijker	Amstenrade	INNOVO	238 leerlingen	251 leerlingen
8	De Sprong	Oirsbeek	Kindante	247 leerlingen	256 leerlingen
9	Sint Jozef *	Merkelbeek	Movare	206 leerlingen	206 leerlingen
10	BS Schinveld	Schinveld	Movare	304 leerlingen	294 leerlingen
11	De Zeveniek	Bingelrade	INNOVO	82 leerlingen	84 leerlingen
					2.415 leerlingen

* Sint Jozef beschikt over een dislocatie

Basisschool Sint Jozef in Merkelbeek beschikt momenteel over twee locaties. Sint Jozef Merkelbeek en Sint Jozef Doenrade zijn sinds 1 augustus 2018 gefuseerd. De locatie in Doenrade wordt in augustus 2021 gesloten. Ook de kernen Vaesrade, Sweikhuizen en Jabeek beschikken niet over een onderwijslocatie.

Locaties basisonderwijs in Beekdaelen (2019-2020)

Voor basisonderwijs in Beekdaelen geldt de van Rijksweg bepaalde opheffingsnorm van 81 leerlingen. Dit is een signaalwaarde voor levensvatbaarheid van een school. De schoolbesturen in Beekdaelen beoordelen de levensvatbaarheid niet zozeer op het aantal leerlingen maar op de vraag of de kwaliteit van het onderwijs in het gedrang komt. Op dit moment bevindt zich geen enkele school onder deze signaalwaarde. Volgens de gebruikte leerlingenprognoses ontwikkelt alleen leerlingenpopulatie van de basisschool St. Stefanus in Wijnandsrade zich naar onder 81 leerlingen en is een school, die actief gemonitord wordt.

In de gemeente is sprake van een lichte leerlingenmigratie, zowel tussen de verschillende postcodes als tussen de omliggende gemeenten. Circa 90 procent van het aantal leerlingen op de basisscholen is woonachtig in de gemeente Beekdaelen, slechts 10 procent woont in andere gemeenten. Voornamelijk vanuit de gemeenten Brunssum, Heerlen en het aangrenzende buitenland komen leerlingen naar de basisscholen in Beekdaelen. Daarnaast zijn, in mindere mate, leerlingen woonachtig in de gemeenten Beek en Sittard-Geleen.

2.3 Kinderopvang

Volgens het Landelijk Register Kinderopvang kent de gemeente Beekdaelen een breed aanbod aan kinderopvang, verzorgd door de aanbieders Stichting Kinderopvang Nuth, Stichting Humankind, Stichting Spelenderwijs, Centrum voor Maatschappelijk Werk en Welzijnswerk, Sport-BSO de Sjoepkar en Kidts B.V.

In totaal gaat het om acht locaties voor peuteropvang (inclusief VVE-programma), tien locaties voor kinderopvang en tien locaties voor buitenschoolse opvang. Deze kindfuncties verschaffen 821 kindplaatsen. Daarnaast zijn verschillende gastouders actief in de gemeente.

Het merendeel van de voorzieningen is in of in de directe nabijheid van het basisonderwijs gelegen. Slechts enkele locaties zijn niet in een basisschool gehuisvest, waarmee keuzevrijheid voor ouders ontstaat. Schoolbesturen hebben de ambitie om de verbinding met de kinderopvang sterker te organiseren.

3

Algemeen kader

Een Integraal Huisvestingsplan dient rekening te houden met de geldende kaders en uitgangspunten. Dit hoofdstuk beschrijft achtereenvolgens de maatschappelijke, gemeentelijke en wettelijke kaders. Ontwikkelingen binnen een bepaald kader worden tevens toegelicht. De onderwerpen en vraagstukken zijn in willekeurige volgorde beschreven en geven geen mate van belangrijkheid aan.

3.1 Maatschappelijk

Naar participatie en aanspreken vereende krachten

De 'participatiesamenleving' stelt burgers, bedrijven en instellingen weer centraal. Zij worden in positie gebracht bij het vormgeven van de maatschappij. De moderne burger wil niet door de overheid worden bevoogd, maar wil ruimte krijgen om zijn eigen leven vorm te geven. Inwoners zoeken elkaar actief op in laagdrempelige vormen van samenwerking: van samenwerking in zorg en positieve gezondheid, tot energie-coöperaties en deeleconomie. Vernieuwde aandacht voor het coöperatieve past daarin.

Verbinden

Burgers en organisatie raken in (nieuwe) verbanden flexibel met elkaar verbonden: een samenspel tussen mensen, verenigingen, maatschappelijke organisaties en ondernemers. Dit draagt bij aan de bestendigheid en duurzaamheid van activiteiten door het efficiënter benutten van expertise, inzet, faciliteiten en voorzieningen. Belangrijk element daarin is het hebben van een toegankelijke, liefst inclusieve maatschappelijke infrastructuur, die ruimte biedt aan alle mensen, ook voor anderstalige nieuwkomers of voor mensen met een beperking door bijvoorbeeld gedragsproblematiek, ziekte of handicap.

Duurzaamheid breed gedragen

Een belangrijk nieuw thema is duurzaamheid en klimaatadaptie. Overheden stellen voorwaarden in wetgeving, zoals in de Wet Milieubeleid en nieuwe wetgeving uit het Klimaatakkoord. Verduurzamen is echter ook een maatschappelijke trend, die niet zal keren: burgers willen hun leven duurzaam invullen, zorgvuldig naar natuur, zuinig met verbruik van materialen en kwalitatief hoogwaardig om langer gebruik mogelijk te maken. Dit levert nu en zeker in de toekomst een zeer bewuste generatie op. Streven naar intensiever, efficiënter en gedeeld vastgoedbeleid voor maatschappelijke functies en (her)gebruik van bestaand vastgoed past in deze verduurzamingsrealiteit.

3.2 Gemeentelijk

Gemeente is verantwoordelijk

De gemeente heeft wettelijke taken op het gebied van onderwijs, zoals het handhaven van de Leerplichtwet, het inzetten van leerlingenvervoer, de zorgplicht voor huisvesting in het funderend onderwijs en het uitvoeren van onderwijsachterstanden beleid via bijvoorbeeld Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE). Daarnaast moet de gemeenteraad voldoende algemeen toegankelijk openbaar onderwijs borgen. De bevoegdheden van de lokale overheid zijn echter beperkt, terwijl de effecten en resultaten van het onderwijs van immense invloed zijn op de manier waarop de maatschappij en lokale gemeenschap worden vormgegeven en (onderling) acteren.

Relatie met sociaal domein

De gemeente kreeg met de decentralisaties in het sociaal domein in 2015 een taakverruiming: WMO, Jeugdwet, Participatiewet. Het onderwijs valt formeel niet onder de gedecentraliseerde taken in het sociaal domein, echter door de Wet Passend Onderwijs, worden scholen via de samenwerkingsverbanden verplicht hun ondersteuningsplan af te stemmen op het beleidsplan jeugdhulp. Dit heeft als doel dat alle kinderen een plek krijgen op een school die past bij hun kwaliteiten en mogelijkheden. De gemeente Beekdaelen beschouwt onderwijs als belangrijke verbindende factor in het Sociaal Domein en heeft de intentie om verbinding tussen onderwijs, jeugdhulp en zorg optimaal vorm te geven. Zo zoekt de gemeente bijvoorbeeld ten aanzien van aspecten rond individuele ondersteuning samenwerking en afstemming met deze partners. Het onderwijs en de lokale overheid hebben elkaar nodig om invulling te kunnen geven aan hun (gezamenlijke) opgaven in het belang van kinderen.

Samen werken aan duurzame samenleving

De gemeente (en regio) vertegenwoordigen een lokale economie. Leven in het groen, aandacht voor lokale waarden, verbinden van vereende krachten en duurzaamheid zijn daarbij kernthema's. Het onderwijs heeft een belangrijke functie in het creëren van kansen voor de gemeente. Door talenten te herkennen en te benutten én vroegtijdig zicht te krijgen op wat stimuleert, draagt onderwijs bij aan vitale participerende burgers en daarmee aan een sterke innovatieve gemeenschap. Het onderwijs zal moeten blijven anticiperen op de veranderende behoeften in de maatschappij, van de kinderen en jongeren, van de ouders en hoe de omgeving zich ontwikkelt.

De komende jaren wordt van de gemeenten als regisseur in het jeugddomein, en van de onderwijsinstellingen en andere partners inspanning gevraagd voor het vasthouden van een sterke, duurzame, inclusieve samenleving. Samenwerking biedt daarbij mogelijkheden om kinderen en jongeren kwalitatief hoogwaardige leer- en ontwikkellijnen te bieden in goede voorzieningen. Deze samenwerking vraagt een gezamenlijke visie op inhoud en vorm.

3.3 Wet- en regelgeving

Gedeelde verantwoordelijkheid

Het wettelijk kader van onderwijshuisvesting kent een gedeelde verantwoordelijkheid tussen gemeenten en schoolbesturen. De gemeente heeft de zorgplicht om voldoende en adequate huisvesting beschikbaar te stellen voor het PO, (V)SO en VO. De gemeente is (ook financieel) verantwoordelijk voor nieuwbouw, uitbreiding en herstel van constructiefouten. De verantwoordelijkheid van renovatie is in de huidige wetgeving nog niet vastgelegd, maar de verwachting is dat deze aan het gemeentelijke voorzieningenpakket wordt toegevoegd. Het schoolbestuur heeft de verantwoordelijkheid de huisvesting als een goed huisvader te beheren en te exploiteren. Het schoolbestuur draagt de kosten voor de exploitatie van het gebouw (energie, water, en schoonmaak), alsmede voor klein en groot onderhoud van het gebouw en de tuin gedurende de gebruikstermijn van het gebouw.

Door de gedeelde verantwoordelijkheid in onderwijshuisvesting, zijn de belangen tussen schoolbesturen en gemeente soms tegengesteld. De gemeente heeft er baat bij investeringen zo laag mogelijk te houden. De keuze om investeringen in nieuwbouw uit te stellen of te verwijzen naar leegstand is soms verleidelijk, ondanks dat onderhoudskosten of energiekosten (verantwoordelijkheid schoolbestuur) daardoor juist hoger kunnen zijn. Schoolbesturen hebben tegelijkertijd behoefte aan een gebouw dat goed te exploiteren is: passend bij de omvang van de school, modern en efficiënt, en energievriendelijk. Zij kan er baat bij hebben om onderhoud te verminderen om eerder in aanmerking te komen voor een nieuw schoolgebouw.

Het juridisch eigendom, en daarmee de juridische aansprakelijkheid, ligt in beginsel bij het schoolbestuur. Daardoor mag het schoolbestuur een gedeelte van het gebouw verhuren of in medegebruik geven, mits dit medegebruik is voor uit de openbare kas bekostigd onderwijs of voor andere culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden. Bij verhuur dient het schoolbestuur aan het college van B&W toestemming te vragen voor het onttrekken van de onderwijsbestemming van het gebouwdeel. Omdat de gemeente het gebouw en de ondergrond bekostigt, heeft zij het economisch claimrecht als het schoolbestuur het gebouw, of een gebouwdeel niet langer gebruikt. In die situatie krijgt de gemeente ook het juridisch eigendom van het betreffende gebouw. Daarnaast kan gemeente of schoolbestuur het initiatief nemen om delen van het schoolgebouw aan de onderwijsbestemming te onttrekken. In dat geval wordt de gemeente eigenaar van het afgestoten gebouwdeel.

Gemeentelijke verordening als vangnet

Gemeenten zijn op grond van de Wet op het Primair Onderwijs (WPO), Wet op het voortgezet Onderwijs (WVO) en Wet op Expertisecentra (WEC) verplicht om samen met schoolbesturen in Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) een Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs te ontwikkelen en vast te stellen.

Daarin zijn op basis van gemeentelijk onderwijshuisvestingsbeleid kaders, uitgangspunten en inhoudelijke voorwaarden geregeld. Ook worden de procedures voor het aanvragen van voorzieningen in de huisvesting, toegespitst op specifieke gemeentelijke voorwaarden, vastgelegd.

Voorzieningen in de huisvesting zijn:

- Voor blijvend of voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen;
- Herstel van constructiefouten bestaande uit schade aan een gebouw veroorzaakt door eigen gebrek of eigen bederf, evenals uit kosten gemoeid met het voorkomen van nog niet zichtbare materiële schade onmiddellijk voortvloeiend uit ontwerpfouten, uitvoeringsfouten of wanprestatie;
- Herstel en vervanging in verband met schade aan gebouw, onderwijsleerpakket, leeren hulpmiddelen of meubilair ingeval van bijzondere omstandigheden;
- Huur van een sportterrein door een school voor voortgezet onderwijs voor het onderwijs in lichamelijke oefening.

De gemeente heeft in het Primair Onderwijs de bekostigingsverantwoordelijkheid voor realisatie, instandhouding en exploitatie van gymnastiekvoorzieningen (lokaal bewegingsonderwijs). De gemeente ontvangt hiervoor via het gemeentefonds een vergoeding. Wanneer een school gebruik maakt van een gemeentelijke sportvoorziening, dient de gemeente de accommodatie om niet in gebruik te geven voor het vastgestelde aantal klokuren. Het financieel risico van de exploitatie ligt dan bij de gemeente. Indien de gymnastiekvoorziening, na realisatie door gemeente, in het PO eigendom is van het schoolbestuur, ontvangt zij voor het vastgesteld aantal klokuren een (vastgestelde) vergoeding. De resterende kosten voor exploitatie en instandhouding dienen via medegebruik opgevangen te worden.

In het amendement dat in februari 2020 aangenomen is door de Tweede Kamer, worden scholen verplicht minimaal twee uur per week bewegingsonderwijs te geven.

Er staan geen klokuren of lesuren in het amendement en daarover zijn ook geen afspraken c.q. bepalingen aangepast. De KVLO gaat er daarom vooralsnog vanuit dat de huidige afspraken c.q. bepalingen met betrekking tot de bekostiging en gemeentelijke facilitering van de accommodatie blijven gelden (artikel 117 WPO).

Investeren in huisvesting ten behoeve van kinderopvang (kinderdagopvang, peuteropvang, buitenschoolse opvang) valt niet onder de zorgplicht van de gemeente en is daarmee ook geen onderdeel van de verordening. Organisaties voor kinderopvang zijn commerciële partijen en dienen zelf te investeren in hun huisvesting of een commerciële huur te betalen voor de huisvesting waar zij gebruik van maken.

Maatschappelijke vraagstukken

Onderwijshuisvesting dient bij nieuwbouw te voldoen aan de wettelijke bouweisen (bouwbesluit). Aan bestaande onderwijsgebouwen stelt de wetgever slechts beperkte wettelijke eisen. Belangrijkste voorwaarde is dat gebruik als schoolgebouw vergunbaar is en dat dus aan minimale eisen met betrekking tot gezondheid en veiligheid wordt voldaan. Dat is te begrijpen, omdat gebouwen een levens- en gebruiksduur hebben van vele jaren (minimaal 40 jaar). Inhoudelijke veranderingen in het onderwijs kunnen aanleiding zijn voor gemeente en schoolbestuur om naar deze accommodaties te kijken.

Tegelijkertijd vragen maatschappelijke ontwikkelingen als klimaat, energieneutraliteit, Frisse Scholen en duurzaamheid aandacht bij zowel nieuwbouw als bestaande bouw. Deze ontwikkelingen vinden stap voor stap ook hun plek in bouwregelgeving.

PO Raad, VO Raad, VNG en rijk werken samen aan het verbeteren van het wettelijke kader. Momenteel ligt wetgeving voor die de schoolbesturen en gemeente meer gezamenlijke en gelijkwaardige verantwoordelijkheid geeft in de voorzieningen voor de huisvesting. Belangrijk onderdeel van dit wetsvoorstel is een wettelijk kader rondom renovatie, waarbij renovatie als levensduurverlenging van ten minste 25 jaar een volwaardig alternatief wordt voor nieuwbouw.

De uitdaging voor gemeenten is keuzes maken die daar soms op vooruit lopen. Een beter gebouw leidt tot een hogere kwaliteit van het onderwijs (door betere verblijfscondities) en een efficiëntere exploitatie voor het schoolgebouw (waardoor meer geld beschikbaar blijft voor onderwijs). Maar grotere huisvestelijke ambities leiden ook tot een hogere investering. Elke aanscherping van kwaliteitsafspraken voor nieuwbouw kost geld; bouwkosten worden immers hoger.

Belangrijke maatschappelijk ontwikkelingen zijn:

- **Energie en CO₂-neutraliteit**

De wetgever ontwikkelt beleid op weg naar energie-efficiëntie. De eerste stap naar deze verduurzaming werd gezet in het Energieakkoord uit 2013. Daarna zijn op wereldschaal in Parijs afspraken gemaakt en deze worden via klimaattafels in publiek-private samenwerking tussen overheid, instellingen, bedrijven en burgers vertaald naar concrete doelstellingen en een praktische aanpak voor Nederland: het Klimaatakkoord.

Ook voor onderwijshuisvesting (utiliteitsbouw) komt binnenkort een vast te stellen routekaart PO en VO, die tot een aanscherping van het beleid leidt. Dit heeft consequenties voor zowel nieuwbouw in de vorm van verscherpte bouweisen als een verplichte aanpak van bestaand vastgoed met als doel het bereiken van CO₂-

neutraliteit in 2050. Vooruitlopend op de routekaarten is het een verplichting om bij nieuwbouw gasloos en bijna energie neutraal (BENG) te bouwen.

- **Frisse Scholen en Kwaliteitskader Onderwijshuisvesting**

Kwaliteit van onderwijshuisvesting is van invloed op de prestaties van de leerlingen en het onderwijzend personeel. Het waarborgfonds & Kenniscentrum Ruimte-OK heeft in overleg met de PO-Raad en de VNG het Kwaliteitskader Onderwijshuisvesting ontwikkeld, waarin gebouwen worden beoordeeld op verschillende aspecten op de thema's Beleving, Gebruik en Techniek.

Het laat ook zien waar deze basiskwaliteit uitstijgt boven de wettelijke minimeisen uit het Bouwbesluit.

Het Waarborgfonds Kinderopvang heeft een soortgelijk kader opgesteld voor de kinderopvang: Kwaliteitskader Huisvesting Kinderopvang.

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) heeft als onderdeel van het programma Energiebesparing in de Gebouwde Omgeving van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een Programma van Eisen opgesteld met minimale eisen voor een goed binnenmilieu en een lage energierekening; PvE Frisse Scholen. Frisse Scholen is een kwaliteitskader, waarmee wetgever, gemeenten en onderwijs streven naar verbetering van de kwaliteit van zowel nieuwbouw als ook bestaande scholen, gericht op de verbetering van de verblijfsaspecten Energie, Lucht, Temperatuur, Licht en Geluid.

Voor alle thema's zijn prestatie-eisen voor drie kwaliteitsniveaus omschreven; C, B A. Op de thema's energie en lucht dient bij nieuwbouw minimaal voldaan te worden aan klasse B, om te kunnen voldoen aan het Bouwbesluit. Gemeente, schoolbestuur en kindpartners zoeken samen op lokaal niveau een balans in de ambities en investeringen in gebouwkwaliteit.

- **Duurzaamheid**

Onderwijshuisvesting moet de gebruiksfunctie duurzaam ondersteunen. Daarbij zijn neutraliteit in energiegebruik evenals kwaliteit en hergebruik van materialen voor de hand liggende thema's. Maar daarnaast moet ook aandacht zijn voor de continuïteit van geschiktheid van een schoolgebouw. Goede, relevante schoolgebouwen kunnen onderwijs, en vooral de te verwachten veranderingen daarin, op lange termijn meemaken. Gemeenten, schoolbesturen en kindpartners moeten ook vanuit dat inhoudelijke perspectief samen beoordelen of investeren in onderwijsgebouwen zinvol is met een blik, die verder gaat dan vandaag en morgen.

Een eerlijke balans

De taakverdeling tussen gemeente en schoolbesturen voor adequate huisvesting kan problemen opleveren. Partijen hebben immers niet altijd gelijke belangen. Gemeente heeft er baat bij als schoolbestuur een gebouw goed exploiteert en lang actief onderhoudt tot bij voorkeur zelfs na het einde van de gebruiksduur. Schoolbestuur ziet graag dat een gemeente proactief (vroeg) investeert in nieuwbouw van een efficiënt te exploiteren gebouw. De eerder geschetste maatschappelijke ontwikkelingen maken het gecompliceerder om tot afspraken te komen binnen het bestaande wettelijk kader. Daarbij zijn verschillende thema's relevant:

- De discussie over duurzaamheid heeft een nieuwe dimensie gekregen door de snel scherper wordende eisen met betrekking tot energiegebruik. Vanuit duurzaamheidsei-

sen wordt het onderscheid tussen exploitatie/onderhoud en investering minder relevant. Om die reden is momenteel een wetsvoorstel in ontwikkeling om renovatie, naast nieuwbouw c.q. opwaardering van een bestaand gebouw tot nieuwbouwvoorwaarden, een onderdeel van het voorzieningenpakket te laten worden. Met de ambitie dat dit leidt tot een levensduurverlenging van ten minste 25 jaar.

- Daardoor wordt het relevanter om vanuit Total Cost of Ownership een verband te leggen tussen investeringen vanuit wettelijke zorgplicht en onderhoudsplannen van schoolbesturen voor de middellange en lange termijn. Onderhoudsgelden kunnen dan immers samengevoegd worden met investeringsmiddelen om tot efficiënte maatregelen te komen.
- Om dit te verbinden is het belangrijk dat schoolbesturen toestemming krijgen om vanuit hun materiële instandhoudingsvergoeding mee te investeren in huisvesting. Voor het Voortgezet Onderwijs is dit toegestaan; enkel voor mee-investeren in maatregelen, die in exploitatie terug verdiend kunnen worden. Voor het Primaire Onderwijs en (Voortgezet) Speciaal Onderwijs zijn de beperkingen stringenter en uitbreiding van de mogelijkheden behoort tot de aan het Rijk aangereikte voorstellen voor een wetsaanpassing van PO Raad, VO Raad en VNG.
- Een heldere en bindende planning op de middellange en lange termijn (tot 20 jaar) is noodzakelijk. Het is daarom waarschijnlijk dat het instrument Integrale Huisvestingsplanning (IHP) een wettelijke verankering krijgt en voor elke gemeente een verplichting wordt. Ook de procedures ten aanzien van jaarlijkse aanvragen dienen daarbij aangepast te worden aan de nieuwe werkelijkheid.

Goede financiële randvoorwaarden

Bouwprijzen zijn in de afgelopen jaren gestegen door verschillende ontwikkelingen. In de eerste plaats was er een correctie op forse prijsdalingen uit de recessie van 2008. Daarnaast ontstonden capaciteitsproblemen, in het bijzonder in bouwmaterialen. En tenslotte namen de kwaliteitseisen voor duurzaamheidsvragen toe, vooruitlopend op wettelijke verankering. Bijna Energie Neutraal Bouwen (BENG) werd een verplichting in de aanloop naar ENG of zelfs klimaatneutraal.

Als reactie op de stijgende bouwprijzen heeft de VNG in 2018 eerste verhogingen van de normbedragen van nieuwbouw geadviseerd. De gemeenten hebben gezamenlijk aan het Rijk gevraagd om deze prijswijziging aan te passen in de berekeningen voor het gemeentefonds. Dat is tot op heden nog niet gebeurd, waardoor gemeenten niet worden gecompenseerd voor deze normverhoging.

De al verhoogde normen gaan uit van 'sober en doelmatig bouwen' en zijn gebaseerd op het oude bouwbesluit. Hiermee kan echter geen invulling gegeven worden aan BENG of andere kwaliteitsvoorwaarden. Het is aan de gemeente om, in overleg met schoolbesturen, een balans te zoeken tussen deze kwaliteitseisen en de financiële ruimte. Daarbij zijn verschillende aandachtpunten relevant:

- **Betaalbaarheid in relatie tot opgave:** Toegekende bouwbudgetten in de uitvoeringsplanning moeten leiden tot uitvoerbare plannen. Dit vraagt van gemeente en schoolbesturen om in goed overleg een balans te zoeken tussen het toekennen van voorzieningen in het kader van zorgplicht en de soms beperkte financiële ruimte van de gemeente.
- **Kwaliteitsvoorwaarden:** Hogere eisen vertalen zich in een hogere bouwprijs. De kwaliteitseisen zullen de komende jaren verder toenemen vanwege kwaliteitseisen in binnenklimaat en stappen in de richting van energieneutraliteit. Extra eisen leiden vaak tot grotere prijsstijgingen en later vlakken die dan af. Er moet daarom gestreefd worden naar een balans tussen kwaliteitseisen en het beschikbaar te stellen bouwbudget.
- **Eigen bijdrage van schoolbesturen:** Schoolbesturen in het Voortgezet Onderwijs mogen vanuit Total Cost of Ownership (TCO) benadering mee-investeren in nieuwbouw of renovatie van een school als deze extra investeringen (in duurzaamheid) binnen een aanvaardbare tijd kunnen worden terugverdiend. De verwachting is dat deze mogelijkheden worden uitgebreid voor het Primair en (Voortgezet) Speciaal Onderwijs.
- **Lokale marktomstandigheden:** De VNG baseert de normbedragen op een algemeen beeld van de prijsontwikkeling in de bouw. In verschillende delen van het land gelden vaak andere voorwaarden en het is aan een gemeente zelf om daar in IHP of verordening keuzes in te maken.
- **Continuïteit:** Bouwprijzen kunnen binnen korte termijn sterk fluctueren. Met het oog op de te verwachten veranderingen in eisen de komende tijd, lijkt het voor de hand te liggen om in IHP en verordening afspraken te maken over hoe met prijsstijgingen kan worden omgegaan. Dit met het oog op de langjarige realiseerbaarheid van een gedragen, vast te stellen uitvoeringsprogramma.

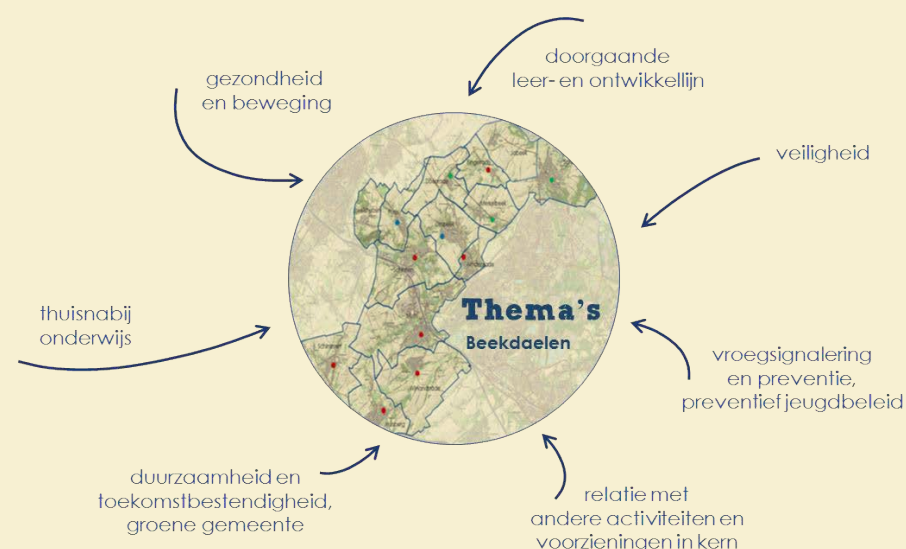
4

Strategische thema's

De scholen, kinderopvangorganisaties en de gemeente Beekdaelen streven naar toekomstbestendige voorzieningen voor jeugd en jongeren. Het vormgeven van optimale ontwikkelmogelijkheden vraagt van partijen te reageren en te anticiperen op lokale en landelijke ontwikkelingen. Dit sluit aan bij de gemeentelijke opdracht "Samen zorgen voor een rijke en groene leeromgeving waar kinderen zich kunnen ontwikkelen tot wereldburgers".

De schooldirecteuren en de gemeente in Beekdaelen hebben het initiatief genomen om de eerste lijnen van de strategische thema's uit te zetten, waarin gezamenlijke ambities voor alle kinderen en jongeren in Beekdaelen zijn geformuleerd. Bestaande beleidsdocumenten en uitgangspunten zijn als vertrekpunt genomen. Op basis hiervan hebben de schoolbesturen en gemeente een gezamenlijk perspectief op onderwijs ontwikkeld, samengevat in onderstaande strategische thema's. Dit vormt het vertrekpunt voor verdere invulling van de Lokale Educatieve Agenda, waarin onderwijs en kindpartners op lokaal niveau afspraken maken.

Thema 1. Doorgaande leer- en ontwikkellijn

De gemeente, schoolbesturen en kindpartners realiseren sterke doorgaande leer- en ontwikkellijnen in Beekdaelen, voor alle kinderen tussen 0 en 13 jaar. Doorgaande leer- en ontwikkellijnen hebben als doel dat kinderen weinig ontwikkelingsenergie verliezen als zij een overgang maken tussen peuter- / kinderdagopvang en basisschool, tussen basisschool en buitenschoolse opvang, of tussen basisschool en voortgezet onderwijs. Dit vraagt een samenhang in aanpak en visie op de ontwikkeling van een kind.

Gestreefd wordt naar een complete dienstverlening zonder (een te ervaren) 'knip', waarbij professionals werken als één team in het ondersteunen van het kind in zijn of haar ontwikkeling. Daarvoor is een goede programmatische aansluiting of integratie nodig. Daarnaast (en minstens zo belangrijk) maken professionals procesafspraken om die doorlopende leerlijnen te bewaken. Deze afspraken worden tussen professionals op het

niveau van de kern c.q. de locatie gemaakt. De gemeente bewaakt en ondersteunt deze op lokaal niveau.

Overgangen binnen leer- en ontwikkellijn krijgen zo organisch mogelijk vorm en worden besproken en begeleid door het team van professionals met ouders en kind. Dit geldt zowel voor de overstap van opvang naar basisonderwijs en van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs, als ook voor de kleine, dagelijkse overgangen gedurende een schooldag (bijvoorbeeld van en naar buitenschoolse opvang). De warme overdracht wordt gerealiseerd via professionals met deskundigen en ondersteuningsteam, altijd in overleg met ouders (en het kind). Het fysiek aanwezig zijn van functies en professionals op één locatie versterkt deze inhoudelijke samenwerking, omdat zo expertise laagdrempelig beschikbaar is. Doorlopende leerlijnen mogen daar niet afhankelijk van zijn. Daarom wordt informatie over het kind integraal verzameld, geborgd en toegepast om maximaal te kunnen ondersteunen in de ontwikkeling van elk kind.

De veelheid aan partners dat het aanbod van voor- en buitenschoolse voorzieningen aanbiedt in de gemeente Beekdaelen, maakt de samenwerking onderling en met het onderwijs lastiger. Gezocht wordt naar een organisatievorm waarin partners meer verbinding hebben met elkaar. De gemeente Beekdaelen heeft daarin een belangrijke faciliterende rol.

Thema 2. Vroegsignalering en preventie, preventief jeugdbeleid

Beekdaelen moet een goede plek zijn voor kinderen. Partners en de gemeente werken daarom samen aan een positief klimaat voor opgroei: samen zorgdragen voor gelukkige kinderen. Het is belangrijk om problematiek bij kinderen vroegtijdig te signaleren, of zelfs te voorkomen. Peuteropvang, kinderopvang (ook MKD), consultatiebureau en scholen zijn belangrijke vindplaatsen. Ingezet wordt op optimale aansluiting tussen onderwijs, opvang en consultatie, ondersteuningsteam. Partners zien vroegsignalering ook als een opdracht om te komen tot snelle niet-bureaucratische opvolging en ondersteuning zonder wachtlijsten.

Gemeente en jeugdpartners willen een collectieve aanpak voor hulp en ondersteuning bij problematiek bij kinderen. Ieder vanuit zijn taak en opdracht op zoek naar een aanpak, waarbij expertise en menskracht(ambulant) gedeeld wordt tussen de scholen en kindpartners. Menskracht wordt inzetbaar gemaakt vanuit de specifieke kennis en expertise binnen onderwijs en andere organisaties als jeugdhulp en jeugdzorg, logopedie, gezondheidszorg, maatschappelijk werk, bibliotheekwerk, tiener-/jeugdwerk, verenigingsleven. De gemeente legt dit vast in reguliere afsprakenkaders (o.a. VVE, Samenwerkingsverbanden, ondersteuningsteam, Zorg op Maat, beleid schoolbesturen / gemeente). Professionele ondersteuning wordt op basis van gelijkwaardigheid en kansengelijkheid ingezet en is daarmee beschikbaar voor alle kinderen en hun ouders.

Thema 3. Thuisnabij onderwijs

Gemeente, onderwijs en kindpartners streven samen naar een zo inclusief mogelijke samenleving in Beekdaelen, waarin iedereen dezelfde voorzieningen kan gebruiken. Scholen richten hun infrastructuur, methodes, lesmateriaal en personeel op alle kinderen: ook kinderen met gedragsproblematiek, ziekte of handicap, maar ook anderstalige nieuwkomers of kinderen uit gezinnen die het moeilijker hebben. Dit vraagt ook een transformatie in de jeugdhulp (van individueel arrangeren naar meer preventie en lichte hulp aan de voorkant).

De Wet Passend Onderwijs garandeert dat alle kinderen een plek krijgen op een school die past bij hun kwaliteiten en mogelijkheden. Ook als zij extra ondersteuning nodig hebben. Scholen hebben zorgplicht voor de leerlingen die bij hen aangemeld zijn. Om goede invulling te geven aan passend onderwijs, alsmede het faciliteren van zorgpartners in het schoolgebouw, is het beschikbaar hebben van voldoende ruimte in het schoolgebouw een voorwaarde.

Scholen en maatschappelijke partners streven waar mogelijk thuisnabij en passend onderwijs na, maar kunnen binnen de schaal van Beekdaelen niet altijd de gewenste ondersteuning op elke locatie aanbieden. Daardoor blijven specifieke voorzieningen voor speciaal onderwijs (SO) nodig.

Inclusie streeft naar meer kinderen thuisnabij in het reguliere onderwijs, gecombineerd met de transformatie in de jeugdhulp (van individueel arrangeren naar meer preventie en lichte hulp aan de voorkant), met als doel om samen de basisondersteuning van VVE tot en met Voortgezet Onderwijs te versterken.

Inclusieve voorzieningen zijn ook in hun ruimtelijke vormgeving en uitrusting bereikbaar voor alle kinderen (en hun ouders). Dit vraagt dat situationeel – en soms verplicht – aanpassingen gedaan worden. Daarbij streven partners naar 'redelijke aanpassingen' om gewenste toegankelijkheid te bevorderen.

Thema 4. Relatie met andere activiteiten en voorzieningen per kern

Scholen zijn natuurlijke partners in de lokale ontwikkeling. Kinderen participeren immers dagelijks in hun eigen omgeving, in de gemeente en in hun wijk of buurt. Daarom werken schoolmanagers actief aan maatschappelijke inzet in thema's als lokale zorg, gezondheid, cultuur en integratie. Het primair onderwijs beschouwt deze omgevingsrelaties als een pedagogische verantwoordelijkheid. Onderwijs en haar kindpartners coördineren programma's, activiteiten en personele inzet met de directe omgeving en verenigingen. Waar mogelijk stemmen partners (pedagogische) normen en waarden op deze lokale vraag af. Lokale samenwerking wordt manageriek geprofessionaliseerd, bijvoorbeeld door coördinatie van de gezamenlijke programma's, omzetten naar activiteiten, uitbouwen van de samenwerking en goede communicatie.

In de wijken en buurten kunnen ambities samen met inwoners invulling krijgen. Door menskracht te betrekken bij het onderwijsproces of door ruimten en faciliteiten in de school beschikbaar te stellen. Omgekeerd kan het onderwijs gebruik maken van expertise, ervaring van inwoners en organisaties in de kern ter verrijking en ondersteuning van het onderwijsproces. Deze inzet levert mogelijk meer participatie van jonge mensen in de samenleving.

Waar mogelijk en relevant ondersteunen gemeente en onderwijspartners samenwerking door gedeeld gebruik van faciliteiten en accommodaties. Om goede invulling te geven aan de samenwerking op de schoollocatie, is het beschikbaar hebben van voldoende gebouwelijke ruimte (in omvang, kwaliteit en flexibiliteit) een voorwaarde.

Gezamenlijke huisvesting van activiteiten biedt kansen voor versterking of consolidatie van een ontmoetingsfunctie, het creëren van een interessante leeromgeving voor de kinderen, het vergroten van de betrokkenheid van jeugd bij de wijk- en buurtactiviteiten, het geven van een impuls aan het verenigingsleven en het stimuleren van vrijwilligerswerk. Samenwerking leidt tot sociale samenhang, versterking van leefbaarheid en economische verbetering. Er is ook een risico dat het voortbestaan van zo'n samenspel van maatschappelijke functies

afhankelijk wordt van de levensvatbaarheid en het voortbestaan van één speler (bijvoorbeeld van de basisschool). Het is van belang om daar een goede balans in te zoeken.

Thema 5. Duurzaamheid in een groene gemeente

Gemeente, onderwijs en kindpartners streven ernaar dat duurzaamheid een levend onderdeel wordt van het primaire proces. Programma's voor onderwijs en maatschappelijke verbinding, kennis en expertise van personeel, inzet van management moeten daartoe gericht worden op de overdracht naar leerlingen van kernwaarden op het gebied van een gezond en duurzaam leefklimaat. Scholen en gemeente hebben immers een rol in de bewustwording van kinderen, om actief te investeren in een bewuste generatie.

De groene omgeving biedt kansen om kinderen van jongs af aan respect voor de natuurlijke leefomgeving bij te brengen. Niet alleen uit zorg voor behoud van de eigen leefomgeving, maar ook als investering in het behoud van de kwaliteit van de regio waarin deze jeugd opgroeit. Kinderen worden gestimuleerd tot duurzaam denken en doen, en laten ze ervaren wat zij als individu kunnen bijdragen aan een duurzame omgeving.

Om duurzaamheid geloofwaardig in het curriculum in te passen moet een school zelf zichtbaar duurzaam werken. Bijvoorbeeld door afval te scheiden en door zonne-energie te gebruiken. Waar mogelijk ook in een duurzaam gebouw. De gemeente Beekdaelen wil in 2050 energieneutraal en gasloos zijn en wil daarin samenwerken met bedrijven, instellingen en verenigingen. Dit zal vorm krijgen in bouwtechniek (maatregelen aan installaties en gebouwschil) en in gebouwgebruik door meervoudig gebruik en intensivering van gebruik. Dit vraagt flexibiliteit in inrichting en (gemeenschappelijk) gebruik van voorzieningen. Inspanningen in duurzaamheid zijn deels verplicht (Klimaatakkoord, Bouwbesluit), maar daarnaast voelen de gemeente en schoolbesturen een maatschappelijke verantwoordelijkheid om daarin waar mogelijk vooruit te lopen. De huidige onderwijsgebouwen zijn verschillend in aard, omvang en (duurzaamheids) prestatie. Gemeente en schoolbesturen delen de verantwoordelijkheid om te komen tot een adequaat en zoveel mogelijk gelijkwaardig kwaliteitsniveau van de gebouwen. De ambities hieromtrent moeten gezamenlijk bepaald worden.

Thema 6. Gezondheid en beweging

Gemeente, onderwijs en kindpartners hebben een belangrijke rol bij het bevorderen van een gezonde leefstijl en leefomgeving voor kinderen en het gezin waarin ze opgroeien. Deze partijen vormen een goede ingang om theorie en praktijk over gezonde voeding en beweging samen te brengen. Ouders zijn hierbij een essentiële partner. Zij hebben immers een belangrijke rol met voorbeeldgedrag en het al dan niet stimuleren van gezonde voeding, leefstijl, sport en bewegen en naar buiten gaan (buiten spelen en op de fiets / te voet naar opvang of school).

Scholen hebben alle faciliteiten binnen handbereik om de jeugd van Beekdaelen een gezonde leefstijl aan te leren en maken hier in hun curriculum optimaal gebruik van; in beweegaccommodaties en vooral ook in de groene leefomgeving van Beekdaelen. Daar hoort ook aantrekkelijke buitenruimtes voor scholen bij, die uitnodigen om te bewegen.

Om de ambitie duurzaam, meer structureel in het onderwijsproces uit te voeren, wordt ingezet op professionalisering van de ondersteuning. Met een gezamenlijke aanpak, bijvoorbeeld voor het centraal organiseren en inzetten van vakdocenten sport, externe professionals (consultatiebureau, GGD, Jogg, voedings-coaches, combinatiefunctionaris etc.) of het stimuleren van menskracht in de directe omgeving (ouders, vrijwilligers, verenigingen). Onderwijs en opvang zoeken aansluiting bij het preventief jeugdbeleid waarin veel thema's rondom gezondheid en beweging aan de orde zijn.

Thema 7. Veiligheid

Kinderen moeten zich veilig voelen om zich te durven ontwikkelen en ontplooien op zijn of haar manier. Dat vraagt om inzet op de onderwijslocaties, in de omgeving en langs de verkeersroutes van en naar huis. Sociale veiligheid is een pedagogische behoefte van elke school, maar ook een wettelijke verplichting. Het inzetten op preventieve activiteiten en een samenhangende aanpak helpt voorkomen dat leerlingen slachtoffer of veroorzaker worden van pesten, geweld, strafbare feiten of ongevallen.

Voor een optimale ontwikkeling van een kind is een sociaal en fysiek veilige schoolomgeving een randvoorwaarde. Van daaruit stelt elke school het (verplichte) schoolveiligheidsplan op, waarin is beschreven op welke wijze een school zorgdraagt voor de veiligheid van leerlingen, zowel de sociale veiligheid als de fysieke veiligheid.

Een overzichtelijk en prettig ingericht gebouw (inclusief omgeving) en duidelijke gedragsregels dragen bij aan een veilige schoolomgeving. Op het gebied van mobiliteit en verkeersveiligheid is de gemeente nadrukkelijk aan zet; het borgen van een veilige verkeersroute voor kinderen en ouders. Ook de verkeersveiligheid rondom de scholen bij het brengen en halen verdient hierbij op de locaties aandacht.

5

Ordenings- principes

Een integraal huisvestingsplan voorziet in vragen van schoolbesturen, in het kader van zorgplicht, in een breder perspectief dan procedures in de gemeentelijke verordening toelaten. In een IHP worden toekenningen niet gebaseerd op wat incidenteel nodig of verplicht is; partijen maken afspraken voor de langere termijn. Daardoor kunnen investeringen beter in de tijd en efficiënter worden gerealiseerd. Tevens kunnen de investeringen vooruit gepland worden, waardoor ze in de financiële ruimte van gemeente en van maatschappelijke partners passen. Een IHP geeft een nieuwe, meer toekomstvaste dimensie aan zorgplicht en creëert voor gemeente, schoolbesturen, ouders en leerlingen zekerheid en continuïteit.

Afspraken in het IHP Beekdaelen hebben hun oorsprong in de lokale samenwerking, zijn gebaseerd op visie op onderwijs en opvang (hoofdstuk 4) en maken gerichte keuzen in wettelijke en andere kaders (hoofdstuk 3). Om de brug naar de praktijk te slaan zijn in dit hoofdstuk drie ordeningsprincipes beschreven, die de huisvestingskeuzes voor onderwijs bepalen en die als meetlat dienen voor huisvestingsinvesteringen op de kortere en langere termijn.

Principe 1. Samenwerking in kindcentra

Gemeente en maatschappelijke partners in onderwijs, kinderopvang, welzijn en zorg handelen in goede samenwerking op vragen en uitdagingen van betrokken ouders en kinderen. Dit vraagt maatgerichte producten en diensten voor kinderen van 0 tot 13 jaar, afgestemd op de behoeften in het voedingsgebied. Het programma voor- en vroegtijsde educatie is hiervan onderdeel, te realiseren door onderwijs, peuterspeelzaalwerk en kinderopvang samen. Het hebben van één geïntegreerde locatie kan aan inhoudelijke samenwerking waarde toevoegen door het delen van ruimte, door het afstemmen van tijden en voorzieningen en door het toevoegen van ondersteunende elementen.

Het samenwerkingsconcept 'kindcentrum' kan in Beekdaelen verschillende vormen krijgen. De gemeente en onderwijspartners investeren in huisvesting op één locatie als inhoudelijke samenwerking tussen schoolbesturen en maatschappelijke partners de continuïteit versterkt. Waar bundeling in beeld komt, is de intentie van langjarige samenwerking een belangrijk criterium. Daarbij wordt ervoor gewaakt dat dwingende afhankelijkheden tussen individuele partners ontstaan, die een eigen afweging van partners ten aanzien van continuïteit verhinderen.

Partners maken de volgende afspraken:

- Een geïntegreerd aanbod wordt per kindcentrum, vanuit een gezamenlijke missie en visie, door de school en (door haar gekozen) kindpartners vormgegeven. Afgestemd op maatschappelijke behoeften van de directe (lokale) omgeving.

- In huisvesting voor onderwijs en kindfuncties wordt naar behoefte voorzien. Uitgangspunt is dat niet voor leegstand wordt gebouwd. De huisvestingsbehoefte is daarentegen geen beperkende factor. Partners in onderwijs en kinddiensten hebben een gelijkwaardige positie ten aanzien van gebruik en vormgeving van fysieke ruimtes. Afspraken worden gemaakt over ruimtevraag van kindpartners in relatie tot ruimtevraag van school.
- Gemeente en onderwijspartners wijzen investeringslocaties aan, die minimaal een voorziening voor kinderopvang (0-2 jarigen), kinderopvang (2-4 jarigen) en buitenschoolse opvang (kunnen) bevatten.

Principe 2. Bereikbaar gespreid aanbod over de gemeente

Gemeente en maatschappelijke partners in onderwijs, kinderopvang, welzijn en zorg kiezen ervoor dat hun producten en diensten goed toegankelijk en bereikbaar zijn. Primair is een belangrijk facet daarin een goede spreiding van voorzieningen binnen de regio. In Beekdaelen streven partijen naar een zorgvuldige verdeling over het grondgebied. Primair geldt een goed spreidingsbeleid voor kinderen uit de eigen gemeente, maar waar dit relevant is nemen partners ook, in overleg met buurgemeenten, ook verantwoordelijkheid voor vragen uit buurgemeenten vanuit de overtuiging dat die gemeenten ook ruimte geven aan kinderen uit Beekdaelen.

Bij toetsing van dit ordeningsprincipe wegen kwaliteit, continuïteit en veiligheid van de thuis-schoolroute als belangrijke waarde dan afstand. Partners streven naar voorzieningen die maatschappelijk verbonden zijn met hun directe lokale omgeving. Per voedingsgebied wordt een maatgericht aanbod ontwikkeld, waardoor leerlingenmigratie tussen voedingsgebieden wordt beperkt. Keuzevrijheid blijft overigens gewaarborgd. De bestaande schoollocaties in relatie tot hun voedingsgebied c.q. herkomst van leerlingen gelden als uitgangspunt voor het huisvestingsplan.

Partners maken de volgende afspraken:

- Rekening houdend met natuurlijke "barrières" wordt Beekdaelen in logische voedingsgebieden verdeeld, waarbinnen wordt voorzien in een bij de vraag passend pluriform aanbod (denominatie, concepten en/of profielen) in één of meerdere kindcentra. Schoolbesturen in de regio dragen samen verantwoordelijkheid voor een spreiding van onderwijsvoorzieningen, zodat duurzame locaties vorm kunnen krijgen.
- Schoolbesturen nemen verantwoordelijkheid voor toekomstbestendige kwaliteit van onderwijsaanbod en pedagogisch klimaat, voor goed werkgeverschap, een gezonde bedrijfsvoering en zoeken daarin partnerschap met kindpartners om beleidsuitgangspunten te formuleren.
- Ten behoeve van een toekomstvast perspectief van onderwijs, opvang en zorg maken partners, waar relevant, afspraken over (het continueren van) de balans in leerlingenvoeding.

Principe 3. Passend en toekomstvast met blikveld 30 jaar

Gemeente en maatschappelijke partners in onderwijs, kinderopvang, welzijn en zorg maken op lokaal niveau huisvestingskeuzes in goede balans tussen maatschappelijke verwachtingen en toekomstvaste betaalbaarheid. Dit is bijzonder relevant op thema's als duurzaamheid en kwaliteit, die momenteel sterk in ontwikkeling zijn. Overheid en onderwijs en kindpartners hebben een open houding en geven elkaar zo inzicht in de Total Cost of Ownership van een gebouw. Daardoor worden investeringen op een verstandige manier gebundeld aan inkomsten en uitgaven (exploitatie en onderhoud). Investerings-/uitvoeringsplannen in het Integrale Huisvestingsplan moeten perspectief bieden voor de langere termijn. Dit vraagt commitment van de gemeente om vanuit zorgplicht verantwoordelijkheid te nemen voor

onderwijshuisvestingsvragen via gerichte investeringen in nieuwbouw/renovatie of bijkomende exploitatieondersteuning. Maar het vraagt ook commitment van schoolbesturen om recht te doen aan investeringen door helderheid te bieden ten aanzien van toekomstperspectieven van de scholen in het gebied. Beide moeten met elkaar in balans zijn. Uitwerking van dit principe:

Gemeente neemt langjarige verantwoordelijkheid voor onderwijshuisvesting in het primair onderwijs. Ontwikkelingen in de basisgeneratie (PO) in het voedingsgebied van de scholen zijn bepalend met als perspectief het potentieel aantal leerlingen in 2035. Gemeente investeert in onderwijshuisvesting (nieuwbouw c.q. uitbreiding dan wel renovatie (waarbij levensduurverlenging van 25 jaar aan de orde is) indien het schoolbestuur zich aan een continuïteitsambitie committeert. Afweging ten aanzien van renovatie wordt gedaan door middel van een zakelijke businesscase, waarbij gekeken wordt naar kosten versus de technische mogelijkheden tot levensduurverlenging, de te realiseren functionaliteit en de wijze van verduurzaming (benaderen ambitie BENG en Frisse School). Partners kiezen voor (door)ontwikkeling van onderwijsaccommodaties tot klimaatneutrale voorzieningen in 2050 en nemen daarom als blikveld voor dit integrale huisvestingsplan een termijn van 30 jaar. Gemeente en schoolbesturen maken op basis van Total Cost of Ownership afspraken over de (investerings) kosten voor het bereiken van energieneutraliteit. Schoolbesturen dragen bij door mee te investeren (installaties, energieopwekking, isolatie) aan bovenwettelijke voorzieningen als de terugverdientijd daarvan door een gunstigere exploitatie minder is dan 5 jaar. Wanneer wettelijke voorwaarden voor een dergelijke investering verruimd worden, dan committeren schoolbesturen zich aan deze nieuwe wettelijke voorwaarden.

Partners maken de volgende afspraken:

- Voor nieuwbouw en renovatie gelden de wettelijke duurzaamheidsvoorschriften met als minimale basis BENG en aardgasloos. Verder wordt uitgegaan van Frisse Scholen Klasse B op alle thema's (bij renovatie moet minimaal Frisse Scholen Klasse B op energie en lucht kunnen worden gerealiseerd).
- Bij nieuwbouw of renovatie wordt altijd bekeken of waardevol maatschappelijk vastgoed duurzaam ingezet kan worden voor het (deels) huisvesten van onderwijs en kindfuncties.
- Financiële randvoorwaarden dienen op lange termijn draagbaar te zijn voor de partners en de uitkomsten worden financieel geprognoseerd middels het Financieel Dashboard Huisvesting (zicht op investeren én exploiteren) en op bestuurlijk draagvlak van partners afgestemd.

6

Huisvestings- maatregelen

In hoofdstuk 2 is de huidige situatie van het basisonderwijs in Beekdaelen beschreven en op een aantal onderwerpen beoordeeld. In dit hoofdstuk wordt het bestaande aanbod afgezet tegen de ordeningsprincipes uit hoofdstuk 5. Tegelijkertijd wordt gekeken op welke wijze het geïntegreerde aanbod voldoet aan deze ordeningsprincipes. Dit biedt inzicht in de prioriteiten voor de komende jaren.

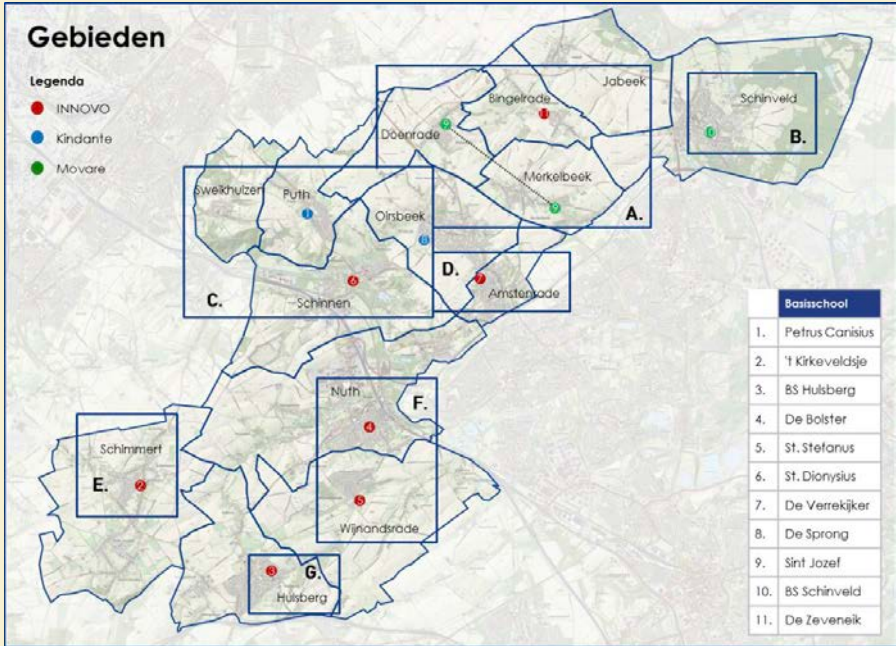

Algemeen

Tot enkele jaren geleden beschikten de meeste kernen van Beekdaelen over een eigen school, meestal aangevuld met kindfuncties. Door leerlingenkrimp zijn de afgelopen jaren een aantal schoollocaties onder druk komen te staan, verdwenen of met scholen van andere kernen samengevoegd. De kernen Sweikhuizen, Vaesrade en Jabeek (gefuseerd met Bingelrade) beschikken niet over een onderwijslocatie. De basisschool in de kern Doenrade sluit per 2021. Vanuit elke kern is binnen een rijafstand van vijf kilometer een goede onderwijsvoorziening beschikbaar en bereikbaar.

Aan de randen van de gemeente maken ouders in voorkomende gevallen gebruik van een aanbod in een buurgemeente (als Brunssum en Sittard-Geleen). Deze 'trend' is andersom ook merkbaar. Hiermee is een aanbod ontstaan dat voorziet in de onderwijsvraag van de verschillende kernen. Dit laat onverlet dat er een aantal vraagstukken resteren, die een passende oplossing vragen.

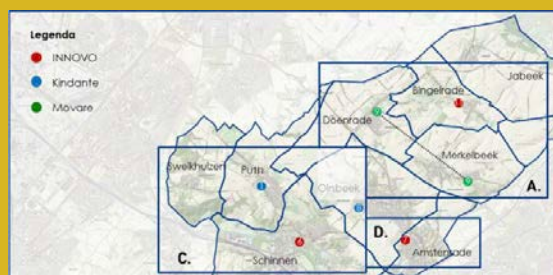
De gemeente Beekdaelen is op basis van leerlingenströmen en natuurlijke barrières in diverse voedingsgebieden verdeeld, zie onderstaande afbeelding. Belangrijk aspect is bereikbaar onderwijs in een goede spreiding over de gemeente. Keuzevrijheid blijft gewaarborgd. Beekdaelen neemt in het primair onderwijs de verantwoordelijkheid voor onderwijshuisvesting voor de volledige eigen basisgeneratie van de gemeente. Indien relevant nemen partners ook verantwoordelijkheid voor kinderen vanuit de regio. Het IHP heeft als startpunt de bestaande situatie van schoollocaties in relatie tot het voedingsgebied c.q. herkomst van leerlingen.

Gebied	Kernen	Leerlingenpotentieel 2035 *
Gebied A	Doenrade, Bingelrade, Jabeek en Merkelbeek	325
Gebied B	Schinveld	290
Gebied C	Puth, Sweikhuizen, Schinnen en Oirsbeek	700
Gebied D	Amstenrade	240
Gebied E	Schimmert	165
Gebied F	Nuth en Wijnandsrade	315
Gebied G	Hulsberg	240
Totaal		2.275

* Gebaseerd op leerlingenprognoses DUO

Uitgangspunt is dat maatregelen uit zorgplicht in permante voorzieningen worden gereaaliseerd. Tijdelijke huisvestingsvraagstukken worden, waar mogelijk, met tijdelijke efficiënte maatregelen uitgevoerd.

Gebied A: Doenrade, Bingelrade, Jabeek en Merkelbeek

Het voedingsgebied van gebied A bestaat uit de vier kernen Doenrade, Bingelrade, Jabeek en Merkelbeek. Deze kernen hebben circa 4.200 inwoners, waarvan ongeveer 270 kinderen de basisgeneratie van het primair onderwijs vormen. Basisschool Sint Jozef (206 leerlingen) en basisschool De Zevenik (82 leerlingen) zijn in het gebied gelegen. Basisschool Sint Jozef is momenteel op twee locaties gehuisvest, vanaf 2021 worden alle leerlingen op locatie Merkelbeek gevestigd (sluiten van Doenrade). Een instroom vanuit de gemeente Brunssum (naar basisschool Sint Jozef in Merkelbeek) en Duitsland (naar beide basisscholen in het gebied) is merkbaar.

Beide basisscholen in het gebied voorzien in een aanbod voor kinderen van 2 tot en met 13 jaar; de peuteropvang is in beide schoolgebouwen gevestigd. Basisschool Sint Jozef in Merkelbeek is onderdeel van het in 2016 gerenoveerde BMV De Henkhof, waarin onder andere kinderdagopvang, buitenschoolse opvang, een bibliotheek, sportvoorzieningen en gemeenschapshuis zijn gevestigd. In Doenrade is een locatie voor kinderdagopvang gelegen. Tussen partners bestaat een inhoudelijke afstemming op basaal niveau.

Vanwege de fusie van basisschool Sint Jozef heeft locatie Merkelbeek in 2019 een tijdelijke uitbreiding (noodunits) van de school gerealiseerd (voor een periode van vijf jaar). Hiermee is, in afwachting van definitieve besluitvorming ten aanzien van het aanbod in het voedingsgebied, ruimte gemaakt voor de kinderen van de dependance in Doenrade. Bij het zoeken naar een definitieve oplossing is draagvlak belangrijk.

Principe 1: Samenwerking in kindcentra

De vier kernen hebben een aanbod in het primair onderwijs van twee basisscholen en diverse aanvullende kinddiensten. De scholen hebben een actieve inpassende samenwerking met peuteropvang.

De kern Merkelbeek beschikt over een volledig aanbod van 0-13 jaar, de andere kernen hebben een beperkt of zelfs geen aanbod in (aanpalende) kindfuncties. Het voedingsgebied is van voldoende omvang om tot een duurzame, geïntegreerde voorziening te komen. Actieve versterking naar één kindcentrum gebaseerd op een kind georiënteerde aanpak is ingewikkeld. In het gebied zijn immers twee schoolbesturen en meerdere kindpartners actief. De afzonderlijke voorzieningen en deelvoedingsgebieden blijken in omvang te klein om door te ontwikkelen tot duurzame kindcentra. Bundeling van de scholen kan leiden tot ontwikkelperspectief.

Conclusie: Compleet aanbod binnen voedingsgebied. Kinddiensten (met uitzondering van peuteropvang) zijn buiten de basisschool gehuisvest.

Kanttekening: Het voedingsgebied beschikt over het benodigde aanbod om te komen tot een kindcentrum. Fysieke bundeling wordt belemmerd door gebouwelijke beperkingen, alsmede de spreiding van het aanbod van zelfstandige dienstverleners.

Principe 2: Bereikbaar gespreid aanbod over de gemeente

De gebruikers van de voorzieningen (onderwijs en kinddiensten) zijn vooral in het voedingsgebied woonachtig. Leerlingen uit Jabeek kiezen vooral voor de basisscholen in het voedingsgebied, de overige leerlingen volgen basisonderwijs in de gemeente Sittard-Geleen. Vanuit Merkelbeek gaan kinderen overwegend naar basisschool Sint Jozef in de eigen kern, een klein deel gaat naar Brunssum. Daarnaast komen kinderen uit Duitsland en de gemeente

Brunssum naar de scholen in het gebied. Deze kinderen kiezen vooral voor basisschool Sint Jozef.

Beide onderwijsplekken zijn goed bereikbaar vanuit het gehele voedingsgebied, de afstanden zijn overzichtelijk. Voor Jabeek, Doenrade en het Duitse grensgebied is de kern Bingelrade centraler gelegen. Merkelbeek is beter bereikbaar vanuit de gemeente Brunssum en trekt daar extra leerlingen vandaan. Doordat beide scholen goed bereikbaar zijn en hetzelfde voedingsgebied bedienen, concurreren ze met elkaar. Hierdoor kunnen de scholen zich niet ontwikkelen tot een Kindcentrum.

Conclusie: Goed bereikbaar, gespreid aanbod.

Kanttekening: In het voedingsgebied is er sprake van een goed bereikbaar aanbod. Uit leerlinginstromen blijkt dat de basisscholen met elkaar concurreren en elkaars ontwikkelkansen negatief beïnvloeden.

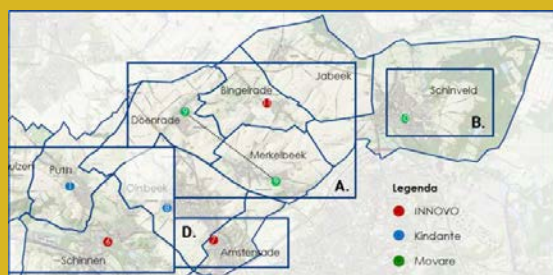
Principe 3: Passend en toekomstvast met blikveld 30 jaar

Het schoolgebouw van basisschool De Zevenik is in 1981 gerealiseerd, dat van basisschool Merkelbeek in 1974. Hiermee zijn de gebouwen in financieel opzicht afgeschreven (met uitzondering van het aangepaste deel in Merkelbeek). Beide gebouwen voldoen (klimaat) technisch niet aan de nieuwe eisen. Door het sluiten van de locatie in Doenrade en het toevoegen van deze leerlingen aan locatie Merkelbeek, heeft in Merkelbeek een tijdelijke uitbreiding van de school plaatsgevonden. De omvang van de basisschool in Bingelrade ligt de komende jaren aan de ondergrens voor wat betreft continuïteitszekerheid. De leerlingenaantallen zijn stabiel maar kwetsbaar, ze zijn immers deels afhankelijk van instroom vanuit andere kernen (Jabeek en Schinvelde) en het nabije Duitsland. De mogelijkheden om de school te ontwikkelen tot een kindcentrum zijn beperkt en investeringen in het gebouw om dat mogelijk te maken worden geremd door de geringe omvang. Een investering in een gebouwaanpassing (ten behoeve van inpassing van andere partners) zijn door de te stellen kwaliteitseisen, niet te rechtvaardigen. De locatie is geen investeringslocatie.

Conclusie: Kwetsbare huisvestingspositie in het gebied.

Advies

In het gebied is een investeringsopgave op basis van zorgplicht aan de orde. De twee schoolgebouwen (in Merkelbeek en Doenrade) zijn van onvoldoende gebouwelijke kwaliteit, zijn (financieel) afgeschreven en ongeschikt voor modernisering naar de technische en functionele eisen van de huidige tijd. Gezien de opgave en de vastgestelde ordeningsprincipes om te komen tot een kwalitatief hoogwaardig geïntegreerd aanbod ligt ontwikkeling van een nieuwe voorziening voor de hand. Samenwerkende schoolbesturen realiseren op basis van een zakelijke businesscase één nieuw kindcentrum ter vervanging van beide scholen, dat recht doet aan de ordeningsprincipes voor 325 leerlingen. In deze businesscase moet rekening houden met de continuïteit van gemeenschapsvoorzieningen als bijvoorbeeld Henkhof in de kern Merkelbeek.

Gebied B: Schinveld

Schinveld heeft 4.665 inwoners, waarvan ongeveer 335 kinderen de basisgeneratie van het primair onderwijs vormen. In het gebied is één basisschool gevestigd; basisschool Schinveld met 304 leerlingen. Ruim 10% van de leerlingen woont in een andere gemeente. De meeste kinderen uit Schinveld gaat naar deze basisschool. Ongeveer 15% van de kinderen gaat naar een school in een andere kern, al dan niet gemeente overschrijdend. 7% van de kinderen gaat naar het speciaal (basis) onderwijs. Gepronosticeerd is dat de basisschool in het gebied in 2035 een leerlingenpotentieel van 290 leerlingen heeft.

Het schoolgebouw maakt onderdeel uit van het in 2016 geopende BMV de Sjinskoel. De school maakt gebruik van overige voorzieningen in de BMV, onder andere de gymzaal. Peuteropvang, kinderdagopvang en buitenschoolse opvang maken onderdeel uit van de samenwerking binnen de BMV en zijn gehuisvest in het pand naast de BMV.

Principe 1: Samenwerking in kindcentra

Het schoolgebouw maakt onderdeel uit van het in 2016 geopende BMV de Sjinskoel. Peuteropvang, kinderdagopvang en buitenschoolse opvang maken onderdeel uit van de samenwerking in de BMV, en zijn gehuisvest in een naastgelegen pand. Daarmee wordt in de kern Schinveld voorzien in een aanbod voor kinderen van 0 tot en met 12 jaar. Tussen deze partners bestaat een marginale inhoudelijke verbinding. De school heeft geen actieve in pandige samenwerking met zorg- en/of welzijnspartners.

Conclusie: Compleet. Onderwijs en kindvoorzieningen naast elkaar gehuisvest.

Principe 2: Bereikbaar gespreid aanbod over de gemeente

In Schinveld is de basisschool in 2016 gerealiseerd als nieuw aanbod voor de kern. De locatie nabij de doorgaande provinciale weg tussen Brunssum en Sittard-Geleen en Roermond maakt het mogelijk om ook onderwijs aan te bieden aan kinderen vanuit andere kernen, zoals Jabeek. De concentratie in één gebouw is voor belangstellenden aantrekkelijk.

Conclusie: Goed bereikbaar, gespreid aanbod.

Principe 3: Passend en toekomstvast met blikveld 30 jaar

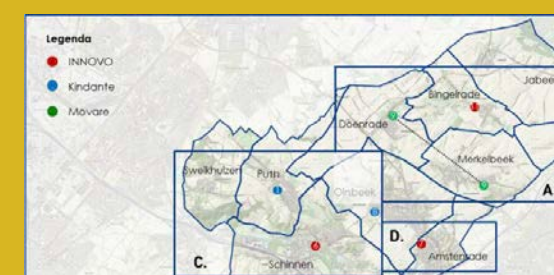
Om het ruimtetekort van basisschool Schinveld op te lossen, is het schoolgedeelte in 2019 in pandig uitgebreid met één lokaal. Prognoses van DUO laten de komende vijftien jaar een daling tot 292 leerlingen zien. Daarmee is het gebouw in omvang passend voor de toekomst. De school voldoet aan de maat om kindpartners een stabiele toekomst te garanderen.

Het gebouw is in 2016 gerealiseerd. Gezien de leeftijd en kwaliteit van het gebouw is er geen zorgplicht voor nieuwbouw of renovatie binnen de voorliggende IHP-periode. Het gebouw is echter volgens de toenmalige gestelde bouwvoorwaarden gerealiseerd en voldoet niet aan de eisen die in 2020 aan nieuwbouw worden gesteld. Daarmee voldoet het gebouw niet aan de voorschriften die gaan gelden om aan de klimaateisen van 2050 te kunnen voldoen. Voor de lange termijn (na de IHP periode) moet rekening worden gehouden met aanpassing van het gebouw aan nieuwe voorwaarden met betrekking tot klimaatprestaties en binnenklimaat.

Conclusie: Voldoet.

Advies

In de kern Schinveld zijn de belangrijkste voorzieningen geconcentreerd. Continueren en verbeteren inhoudelijke samenwerking tussen basisschool, peuteropvang, kinderdagopvang en buitenschoolse opvang vormgeven in het samenwerkingsconcept Kindcentrum. Vanuit zorgplicht ontstaat in de looptijd van het IHP geen vraag voor investeringen. Richting 2050 zoeken schoolbestuur en gemeente naar een op TCO georiënteerde aanpak om tot klimaatneutraliteit te komen, waarbij het agenderingsinitiatief bij het schoolbestuur ligt.

Gebied C: Puth, Sweikhuizen, Schinnen en Oirsbeek

Het voedingsgebied van gebied C bestaat uit de kernen Puth, Sweikhuizen, Schinnen en Oirsbeek. Deze kernen hebben gezamenlijk circa 9.935 inwoners, waarvan ongeveer 685 kinderen de basisgeneratie van het primair onderwijs vormen. Ruim 80% van de basisgeneratie kiest voor basisonderwijs in het gebied. De overige leerlingen kiezen voor een andere school in de gemeente Beekdaalen of voor onderwijs (tevens s(b)o) in omliggende gemeenten. De basisgeneratie is deels gebonden aan de eigen gemeenschap en deels afkomstig uit het asielzoekerscentrum in Sweikhuizen. Vooral deze laatste groep is in omvang sterk afhankelijk van de mate waarin het Rijk mensen toedeelt aan dit centrum.

Basisschool Petrus Canisius in Puth (251 leerlingen), basisschool Sint Dionysius in Schinnen (205 leerlingen) en basisschool De Sprong in Oirsbeek (247 leerlingen) zijn in het gebied gelegen. Sweikhuizen, het kleinste kerkdorp van de gemeente, heeft geen eigen basisschool. Ruim 90% van de leerlingen is woonachtig in de gemeente Beekdaalen, waarvan het grootste deel uit de eigen kern. Bij basisschool Petrus Canisius is instroom vanuit de gemeenten Sittard-Geleen en Beek zichtbaar. Basisschool De Sprong trekt kinderen uit Heerlen en Brunssum. Prognoses van DUO laten tot 2035 een daling van het leerlingenpotentieel tot 700 leerlingen zien.

De basisschool in Schinnen bevindt zich in brede school BRESS, gerealiseerd in 2008. In hetzelfde gebouw wordt peuteropvang en buitenschoolse opvang aangeboden. In de BRESS is tevens een gymzaal aanwezig. Aan de op- en afrit van de A76 wordt voorzien in kinderdagopvang.

De school is Oirsbeek maakt deel uit van multifunctionele accommodatie De Oirsprong. Het gebouw dateert uit 2001 en biedt ruimte aan een compleet aanbod kindfuncties: peuteropvang, kinderdagopvang en buitenschoolse opvang. In de MFA bevinden zich een sporthal, creatief centrum en gemeenschapshuis. Naast de MFA zijn diverse (sport) verenigingen actief op “Park de Oirsprong”, een sportboulevard. Tussen de verschillende voorzieningen bestaat een goede samenwerking.

Eén lokaal van de basisschool in Puth is structureel verhuurd aan peuteropvang. Het bewegingsonderwijs vindt plaats in een gymzaal die op loopafstand ligt. Daarnaast wordt tegenover de school buitenschoolse opvang aangeboden en aan de rand van Puth is een kinderdagopvang gehuisvest. De basisschool in Puth voorziet in de opvang van asielzoekerskinderen.

Principe 1: Samenwerking in kindcentra

In het gebied is een volledige aanbod voor kinderen van 0 tot 12 jaar gehuisvest, veel in of nabij de school gelegen. Daarbij kent het gebied een ruim aanbod aan overige voorzieningen. In Oirsbeek is een locatie van de Jeugdgezondheidszorg gevestigd, waar alle ouders en opvoeders die vragen hebben over de opvoeding, het opgroeien en/of de gezondheid van hun kind(eren) op afspraak terecht kunnen.

De locaties in het gebied functioneren allemaal in meer of mindere mate als een Kindcentrum. Daarmee ontstaat in het gebied een goede basis om te komen tot geïntegreerde programma's voor onderwijs en opvang. In Schinnen bestaat tevens ruimte om te komen tot een verdere concentratie; dit is nader te onderzoeken.

Conclusie: Compleet aanbod.

Kanttekening: Nader onderzoeken op welke wijze de bestaande normatieve leegstand ingezet kan worden voor versterking van de kindcentra.

Principe 2: Bereikbaar gespreid aanbod over de gemeente

De scholen in het gebied liggen goed gespreid; ze bedienen een sterk variërende herkomst van hun leerlingen. Hoewel de meeste leerlingen in de eigen kern woonachtig zijn, is een opvallende leerlingenstroom zichtbaar. Een groot aantal kinderen uit andere kernen van de gemeente Beekdaelen (met name uit Nuth en Amstenrade) kiezen vaak voor scholen in dit gebied, evenals kinderen uit de regio (zoals Beek, Sittard-Geleen, Heerlen en Brunssum). De scholen zijn, gezien hun omvang, herkenbaar en relevant.

Conclusie: Goed bereikbaar, gespreid aanbod.

Principe 3: Passend en toekomstvast met blikveld 30 jaar

De basisscholen in Schinnen en Oirsbeek zijn in relatief nieuwe gebouwen gehuisvest. Het gebouw van de basisschool in Puth dateert uit 1960 (conform bagviewer kadaster) en kampt met een variabele ruimtebehoefte vanwege het asielzoekerscentrum in Sweikhuizen. De drie gebouwen zijn op technisch gebied niet geschikt voor de langere termijn. In het bijzonder ten aanzien van klimaatprestaties en binnenklimaat zijn op middellange termijn maatregelen gewenst. Daarbij zijn met uitzondering van de school in Puth de verschillende locaties, ten opzichte van hun leerlingenpopulatie, te groot. Daarmee ontstaat een groeiende normatieve leegstand in de gebouwen.

In Puth is het een permanent vraagstuk om de school aangepast te houden aan de continue variatie in leerlingenvraag door het AZC in Sweikhuizen, momenteel ongeveer 100 leerlingen.

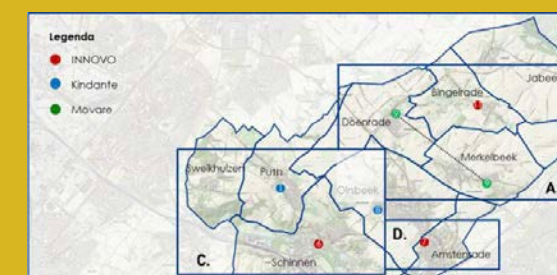
Daarnaast is de ontwikkeling van de dalende leerlingenprognose in Schinnen op middellange termijn een punt van aandacht vanwege het belang om een samenhangend pakket overeind te kunnen houden (ordeningsprincipe 1).

Conclusie: Voldoet niet.

Kanttekening: Alle gebouwen zijn in omvang te groot. Bovendien is het gebouw van de basisschool in Puth kwalitatief en functioneel achterhaald.

Advies

Het aanbod aan kinddiensten in het gebied is voldoende, goed gespreid en vaak samenhangend gehuisvest en sluit daarmee in belangrijke mate aan op de ordeningsprincipes. De locatie Puth is kwalitatief achterhaald en vraagt een investering in nieuwbouw. Aandachtspunt is dat de ontwikkeling van de leerlingenaantallen in Schinnen door nieuwbouw in Nuth (waar een deel van de vraag vandaan komt) kan leiden tot continuïteitsvraagstukken voor de school maar in het bijzonder voor de kindpartners. Daarom is het van belang dat de schoolbesturen afspraken maken over de wijze waarop ze de ontwikkelingen voedingsgebied-georiënteerd monitoren, zodat ze kunnen reageren en problemen agenderen met oog voor de gemeenschap. Buiten de school in Puth liggen in de voorliggende IHP-uitvoeringstermijn geen investeringen voor de hand. Richting 2050 zoeken schoolbestuur en gemeente voor de overige scholen naar een op TCO georiënteerde aanpak om tot klimaatneutraliteit te komen, waarbij het agenderingsinitiatief bij de schoolbesturen ligt.

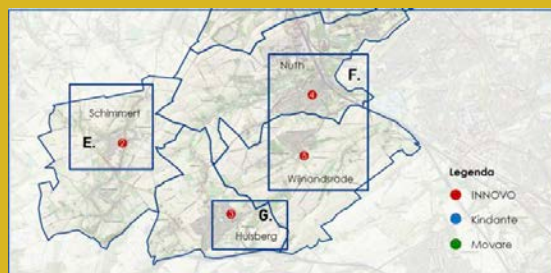

Gebied D: Amstenrade

In Amstenrade wonen ongeveer 1.705 inwoners, waarvan ruim 220 kinderen in de basisschoolleeftijd. Ruim 70% van deze kinderen gaat naar de basisschool in de kern. Ongeveer 12% kiest voor scholen in de omliggende kernen binnen de gemeente Beekdaelen. Basisschool De Verrekijker in Amstenrade had op 1 oktober 2019 een leerlingenaantal van 238. Twee derde van de leerlingen is woonachtig in het gebied. De basisschool heeft een sterke aantrekkingskracht voor leerlingen uit Heerlen en Brunssum. Conform prognoses blijft het leerlingspotentieel van Amstenrade in 2035 nagenoeg gelijk.

Gemeente Beekdaelen en schoolbestuur INNOVO werken nauw samen om in Amstenrade, als onderdeel van de bredere gebiedsontwikkeling De Gijselaar, een nieuw kindcentrum te realiseren. Gemeente en schoolbestuur hebben gezamenlijk een intentieovereenkomst opgesteld, waarin de wederzijdse verwachtingen rond het nieuwe kindcentrum zijn vastgelegd. In juni 2020 is de betreffende intentieovereenkomst getekend.

Intentieovereenkomst getekend om in Amstenrade een Kindcentrum te realiseren.

Gebied E: Schimmert

In Schimmert wonen ongeveer 3.225 inwoners, waarvan 245 kinderen tot de basisgeneratie behoren. Bijna 90% van deze kinderen kiest voor de basisschool in de eigen kern. Basisschool 't Kirkevelsje telde op 1 oktober 2019 238 leerlingen. Het overgrote deel van deze leerlingen woont in Schimmert. Een aantal kinderen woont in de kernen Nuth en Hulsberg of buiten de gemeente Beekdaelen (o.a. Beek). Volgens prognose van DUO daalt het aantal leerlingen de komende vijftien jaar naar 163 leerlingen.

Het schoolgebouw van basisschool 't Kirkevelsje maakt deel uit van de Bredeschool Schimortera. Deze voorziening beschikt naast peuteropvang, buitenschoolse opvang over een bibliotheek. Naast het schoolgebouw ligt een sportzaal die eigendom is van de gemeente, en gebruikt wordt door de school voor het bewegingsonderwijs.

Principe 1: Samenwerking in kindcentra

De peuteropvang, buitenschoolse opvang, bibliotheek en vereniging Jong Nederland zijn in het gebouw gehuisvest. Hiermee heeft 't Kirkevelsje een versterkt aanbod van verschillende kindvoorzieningen. In de kern is kinderdagopvang niet beschikbaar. De omvang van de school en de leerlingenpopulatie van de kern bieden voldoende garantie om te kunnen werken aan de verdere versterking van het aanbod, bijvoorbeeld via inpanidag kinderdagopvang.

Conclusie: Niet compleet. Kinderdagopvang is niet beschikbaar.

Principe 2: Bereikbaar gespreid aanbod over de gemeente

De school ligt decentraal binnen de gemeente en heeft een eigen, primair op de kern gericht aanbod. Voeding van de kindvoorzieningen komt voor 90% uit de eigen kern. Het leerlingenpotentieel wordt de komende jaren kleiner, waardoor het gebruik van de voorziening minder wordt. Vanwege haar op de kern gericht aanbod is de school relevant en goed bereikbaar.

Conclusie: Goed bereikbaar, gespreid aanbod.

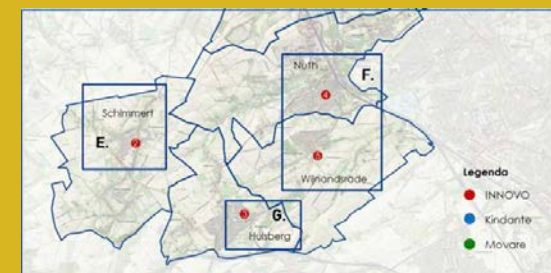
Principe 3: Passend en toekomstvast met blikveld 30 jaar

De school is in 2008 grondig gerenoveerd volgens de bouwvoorwaarden uit die tijd. De school heeft te kampen met groeiende normatieve leegstand. Doordat ruimten in gebruik zijn door diverse partners, is de werkelijke ruimtelijke overmaat minder. Tegelijkertijd is de school relevant vanwege haar specifieke en toekomstvaste aanbod. In het voorliggende huisvestingsprogramma zijn geen investeringen te verwachten. Op langere termijn moet rekening worden gehouden met de noodzaak om in het gebouw te investeren in klimaatprestaties en binnenklimaat.

Conclusie: Voldoet.

Advies

Het aanbod aan kinddiensten is samenhangend gehuisvest en sluit daarmee aan op de ordeningsprincipes. Vanuit zorgplicht ontstaat in de looptijd van het IHP geen vraag voor investeringen. Richting 2050 zoeken schoolbestuur en gemeente voor de overige scholen naar een op TCO georiënteerde aanpak om tot klimaatneutraliteit te komen, waarbij het agenderingsinitiatief bij het schoolbestuur ligt.

Gebied F: Nuth, Vaesrade en Wijnandsrade

Gebied F bestaat uit twee met elkaar samenhangende kernen en een gebundeld voedingsgebied. Nuth en Wijnandsrade hebben gezamenlijk een populatie van 8.070 inwoners en een basisgeneratie van circa 525 kinderen. Beide kernen hebben een relatief laag bereik vanuit de eigen kern; 70%. Vanuit de kernen Nuth en Vaesrade vindt veel uitstroom plaats naar de basisscholen in Schinnen en Amstenrade en de gemeenten Heerlen en Brunssum. Van de kinderen uit Wijnandsrade kiest een deel voor basisonderwijs in Voerendaal. In het gebied zijn basisschool De Bolster in Nuth (306 leerlingen) en basisschool Sint Stefanus in Wijnandsrade (82 leerlingen) gevestigd. Van deze leerlingen is het overgrote deel woonachtig in het gebied. Volgens prognoses heeft het gebied in 2035 een totaal leerlingenpotentieel van 315 leerlingen.

Het gebouw van basisschool De Bolster is in 1962 gerealiseerd en beschikt over een inpanidag aanbod aan kinddiensten van peuteropvang en buitenschoolse opvang (peuteropvanglocatie Nuther grut en één groep Voor- en naschoolse opvang). In Nuth is tevens, op een externe locatie, peuteropvang en kinderdagopvang gesitueerd. Gedurende de jaren zijn vanwege samenvoeging van basisscholen en tussentijdse inpassing van kinddiensten aanvullende investeringen gedaan. Deze zijn deels niet afgeschreven en komen ten laste van het gemeentelijke onderwijshuisvestingsbudget. Ook heeft de gemeente in de zomervakantie van 2018 een investering in onderhoud gefinancierd (nieuwe vloer- wand- en plafondafwerking) om het gebouw een frissere uitstraling te geven. In de nabije omgeving wordt buitenschoolse opvang aangeboden, waarvoor eveneens ten laste van de gemeente investeringen gedaan zijn in betreffend gebouw om dit mogelijk te maken. Het gebouw van Sint Stefanus dateert uit 1970.

Principe 1: Samenwerking in kindcentra

In het voedingsgebied is een compleet aanbod van onderwijs en kinddiensten voorhanden. In Nuth is een substantieel deel van het aanbod geconcentreerd in basisschool De Bolster, inclusief een VVE-aanbod. De voorziening kan in potentie worden doorontwikkeld tot een volwaardig kindcentrum. In Wijnandsrade zijn deze ontwikkelingsmogelijkheden zowel gebouwend als commercieel niet aanwezig. De leerlingenaantallen staan onder druk en zakken in de toekomst naar verwachting onder de opheffingsnorm. In aanvulling op een kindcentrum in Nuth heeft de school in Wijnandsrade een toegevoegde waarde.

Conclusie: Compleet aanbod.

Principe 2: Bereikbaar gespreid aanbod over de gemeente

De beide scholen bieden een onderwijsaanbod aan de eigen gemeenschap. De scholen zijn gepositioneerd in de gemeenschap en goed bereikbaar. De verbinding met de eigen gemeenschap is wel een ontwikkelopgave: een belangrijk deel van de basisgeneratie zoekt een weg naar andere scholen.

Conclusie: Goed bereikbaar, gespreid aanbod.

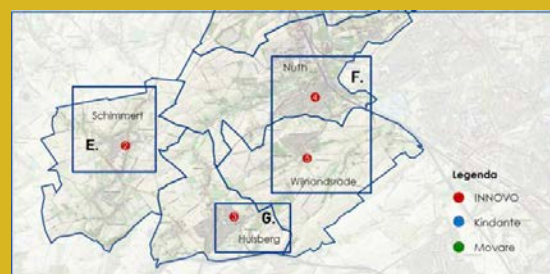
Principe 3: Passend en toekomstvast met blikveld 30 jaar

Beide schoolgebouwen zijn bouwtechnisch gedateerd en kampen met een groeiende normatieve leegstand. In Wijnandsrade is recent beperkt geïnvesteerd in de continuïteit van het gebouw. De basisschool in Nuth is gezien de gebouwelijke kwaliteit op middellange termijn (+2029) aan vervanging toe. Het bestaande gebouw heeft onvoldoende basiskwaliteit om aan te passen aan moderne onderwijsseisen en voldoet ook niet aan de eisen met betrekking tot klimaatneutraliteit.

Conclusie: Voldoet niet.

Advies

Op basis van de ordeningsprincipes is basisschool De Bolster op middellange termijn toe aan vervanging. Conform het uitvoeringsplan ontwikkelen partners middels een businesscase een voorstel voor het realiseren van een nieuw kindcentrum in het voedingsgebied dat voldoet aan de ordeningsprincipes. In deze businesscase moet bouwheer rekening houden met de resterende kapitaallasten in het gebouw. Op voorhand dienen de leerlingenstromen van de basisgeneratie en basisscholen in beeld te worden gebracht. Het schoolbestuur heeft de intentie uitgesproken om de basisschool in Wijnandsrade overeind te houden in afwachting van definitieve keuzes in Nuth. De ontwikkelingen van deze school worden gemonitord maar staan wel in verbinding met elkaar.

Gebied G: Hulsberg

In de kern Hulsberg zijn ongeveer 3.910 mensen woonachtig, waarvan 285 in de basisschoolleeftijd. Deze kinderen gaan voornamelijk naar de basisschool in de kern. De overige kinderen gaan naar de basisschool in Schimmert of naar scholen in omliggende gemeenten (Valkenburg of Maastricht). Op 1 oktober 2019 telde basisschool Hulsberg 272 leerlingen. De basisschool heeft primair Hulsberg als voedingsgebied, en trekt tevens leerlingen uit omliggende gemeenten (met name Voerendaal en Valkenburg). Volgens prognoses daalt het leerlingenpotentieel tot 240 leerlingen in 2035.

Basisschool Hulsberg maakt onderdeel uit van bredeschool Hulster. Peuteropvang en buitenschoolse opvang worden in hetzelfde gebouw aangeboden (geen VVE-programma). Tevens bevindt zich een bibliotheek in de brede school. Nabij de basisschool ligt gemeenschapshuis De Lange Berg waar verenigingen, instellingen en inwoners uit het gebied gebruik van maken. Hier is ook een sportzaal gelegen, waar de school het bewegingsonderwijs uitvoert.

Principe 1: Samenwerking in kindcentra

Basisschool Hulsberg is de centrale onderwijsvoorziening in de kern. De school is breed in haar voorzieningenaanbod en geworteld in de kern. Een actieve inpassende samenwerking met peuteropvang en buitenschoolse opvang is gerealiseerd. In de kern is kinderdagopvang niet beschikbaar. De omvang van de school en de leerlingpopulatie van het gebied bieden voldoende garantie om te kunnen werken aan verdere versterking van het aanbod.

Conclusie: Niet compleet. Kinderdagopvang is niet beschikbaar.

Principe 2: Bereikbaar gespreid aanbod over de gemeente

Basisschool Hulsberg heeft een decentrale ligging in de gemeente Beekdaalen en is daardoor een school voor de eigen kern. De school is een logisch en door gebruikers erkend onderdeel van het onderwijsaanbod. Voeding van de kindvoorzieningen komt voor 90% uit de eigen kern. De basisgeneratie wordt de komende jaren kleiner, waardoor het gebruik van de voorziening kleiner zal worden. Vanwege haar op de kern gericht aanbod is de school relevant en goed bereikbaar.

Conclusie: Goed bereikbaar, gespreid aanbod.

Principe 3: Passend en toekomstvast met blikveld 30 jaar

Het schoolgebouw is relatief nieuw, gerenoveerd in 2012. Het gebouw is volgens de bouwvoorwaarden uit die tijd gerealiseerd. De school heeft te kampen met groeiende normatieve leegstand. Tegelijkertijd is de school relevant vanwege haar specifieke en toekomstvast aanbod. In het voorliggende huisvestingsprogramma zijn geen investeringen te verwachten. Op langere termijn moet rekening worden gehouden met de wenselijkheid om in het gebouw te investeren in klimaatprestaties en binnenklimaat.

Conclusie: Voldoet.

Advies

Het aanbod aan kinddiensten is voldoende en samenhangend gehuisvest en sluit daarmee aan op de ordeningsprincipes. Voor de voorliggende IHP-uitvoeringstermijn liggen geen investeringen voor de hand. Richting 2050 zoeken schoolbestuur en gemeente naar een op TCO georiënteerde aanpak om tot klimaatneutraliteit te komen, waarbij het agenderingsinitiatief bij het schoolbestuur ligt.

7

Uitvoerings- plan

Het huisvestingsplan omvat een visie op onderwijs en opvang, inclusief benodigde maatregelen voor de huisvesting. De investeringen moeten aansluiten op de inhoudelijke visie en de maatschappelijke ontwikkelingen uit deze visie. In het voorgaande hoofdstuk zijn korte termijn maatregelen benoemd die moeten worden uitgevoerd om tot een passende huisvesting voor onderwijs en kindfuncties te komen. Resultaat is dat voor drie gebieden in Beekdaelen een businesscase wordt uitgewerkt. Doel is de onderwijs- en kindpartners in een kindcentrum te huisvesten, zodat een compleet aanbod wordt aangeboden.

7.1 Businesscase: Doenrade, Bingelrade, Jabeek en Merkelbeek

Opdracht

Realiseer één geïntegreerd kindcentrum, dat de bestaande scholen in Merkelbeek/Doenrade (Sint Jozef) en Bingelrade (De Zeveneik) vervangt. Het kindcentrum bedient het voedingsgebied van de kernen Doenrade, Bingelrade, Jabeek en Merkelbeek en het aanpalende Duitse grensgebied.

Grondslag

Nader te bepalen: schoolbesturen maken in overleg keuzes over bevoegd gezag van de nieuwe school, in het belang van de kinderen in gebied.

Locatie

Schoolbesturen en gemeente onderzoeken gezamenlijk de beste locatie voor de school vanuit het belang van het kind en binnen de regelgeving in de verordening.

Realisatietermijn

In het integrale huisvestingsplan Beekdaelen is vastgesteld dat realisatie van het Kindcentrum onder de gemeentelijke zorgplicht valt. Realisatie is op korte termijn gewenst. De ontwikkeling van deze businesscase wordt na besluitvorming van de gemeenteraad over voorliggend IHP begin 2021 opgestart.

Uitwerking

Het kindcentrum biedt onderwijs alsmede een volledig pakket aan aanvullende diensten aan de kinderen uit het voedingsgebied. In het IHP is opgenomen dat in 2035 in het gebied het leerlingenpotentieel voor de school 325 leerlingen bedraagt, met een normatieve ruimtebehoefte van 1.835 m² bvo. Dit is nader te onderbouwen met prognoses van Pronexus, dit om te voorkomen dat voor leegstand wordt gebouwd. Pronexus houdt, bij het opstellen van leerlingenprognoses, rekening met het regionaal spreidingsbeleid en het beschikbare aanbod in de omgeving (binnen en buiten de gemeente Beekdaelen). Met maatschappelijke partners (kindpartners alsmede bewoners van het gebied en verenigingsleven) wordt samengewerkt om tot een compleet aanbod van diensten te komen.

Financiële randvoorwaarden

In het Integrale Huisvestingsplan worden vanwege zorgplicht voor de Businesscase voldoende middelen gereserveerd en gealloceerd. Aanvullend is met bijkomende kosten (kinddiensten, sport, gemeenschapsvoorzieningen) rekening te houden. Deze kosten worden deels door aanvullende inkomsten (huur) gedekt. Kosten en inkomsten zijn in de businesscase nader uit te werken, voorafgaande aan definitieve kredietvoting door de gemeenteraad.

Achtergrond

Gemeente en partners streven ernaar dat het kindcentrum door de bewoners van het gebied wordt omarmd. Dat vraagt om een proces dat, naast zakelijke overwegingen, aandacht besteedt aan betrokkenheid van burgers. Het is essentieel om bij de uitwerking van de businesscase tot één locatie te komen. Het voedingsgebied van de businesscase bestaat primair uit de vier kernen Doenrade, Bingelrade, Jabeek en Merkelbeek. De kernen hebben circa 4.200 inwoners, waarvan ongeveer 270 kinderen de basisgeneratie van het primair onderwijs vormen. Het nieuwe Kindcentrum voorziet in het gebied in een compleet aanbod aan opvang voor kinderen van 0 tot en met 13 jaar. Daarnaast is in Merkelbeek in 2016 BMV De Henkhof gerenoveerd, waarin onder andere een bibliotheek, sportvoorzieningen en gemeenschapshuis zijn gevestigd.

7.2 Businesscase: Nuth, Vaesrade en Wijnandsrade

Opdracht

Realiseer één geïntegreerd kindcentrum dat in ieder geval de bestaande basisschool van Nuth (De Bolster) vervangt. Het nieuwe kindcentrum bedient primair het voedingsgebied van Nuth en Wijnandsrade. Schoolbestuur bepaalt in de businesscase de toekomst van Sint Stefanus. De ordeningsprincipes zijn leidend.

Grondslag

Katholieke denominatie, goed aangesloten bij de kerken in het gebied. Stichting Innovo is bevoegd gezag.

Locatie

Schoolbestuur en gemeente onderzoeken de beste locatie voor de school. Daarbij wordt rekening gehouden met de kinderen uit Nuth, Vaesrade en Wijnandsrade. Vanuit het voedingsgebied is een leerlingenstroom naar de school in Schinnen zichtbaar. Om de continuïteit van deze laatste school te waarborgen, wordt deze meegenomen in de businesscase.

Realisatietermijn

In het Integrale Huisvestingsplan Beekdaelen is vastgesteld dat realisatie van het Kindcentrum onder de gemeentelijke zorgplicht valt. Kanttekening is dat recent investeringen in het gebouw zijn gedaan. Afgesproken wordt dat de businesscase voor een kindcentrum in Nuth in 2028 wordt opgepakt.

Uitwerking

Het kindcentrum biedt onderwijs en een integraal pakket aan aanvullende diensten aan de kinderen uit het voedingsgebied. In het IHP is vastgesteld dat het leerlingenpotentieel voor een school in Nuth in 2035 375 leerlingen bedraagt, met een normatieve ruimtebehoefte van 2.086 m² bvo. Het potentieel van de school is nader te onderbouwen met prognoses van Pronexus. Pronexus houdt, bij het opstellen van leerlingenprognoses, rekening met het regionaal spreidingsbeleid en het beschikbare aanbod in de omgeving (binnen en buiten de gemeente Beekdaelen). Met maatschappelijke partners (kindpartners alsmede bewoners van

het gebied en verenigingsleven) wordt samengewerkt om tot een compleet aanbod van diensten te komen.

Financiële randvoorwaarden

In het Integrale Huisvestingsplan worden vanwege zorgplicht voor de Businesscase voldoende middelen gereserveerd en gealloceerd (op middellange termijn). Aanvullend is met bijkomende kosten (kinddiensten, sport, gemeenschapsvoorzieningen) rekening te houden. Deze kosten worden deels door aanvullende inkomsten (huur) gedekt. Kosten en inkomsten zijn in de businesscase nader uit te werken, voorafgaande aan definitieve kredietvoting door de gemeenteraad. Daarbij houden partijen vanuit total cost of ownership vanwege doelmatigheid en redelijkheid rekening met de resterende afschrijvingen voor schoolgebouw en andere aan onderwijs gerelateerde voorzieningen.

Achtergrond

Het gebied bestaat uit twee met elkaar samenhangende kernen en een gebundeld voedingsgebied. Nuth en Wijnandsrade hebben gezamenlijk een populatie van 8.070 inwoners en een basisgeneratie van circa 525 kinderen. Beide kernen hebben een relatief laag bereik vanuit de eigen kern; 70%. Vanuit de kern Nuth vindt veel uitstroom plaats naar de basisscholen in Schinnen en Amstenrade en de gemeenten Heerlen en Brunssum. Van de kinderen uit Wijnandsrade kiest een deel voor basisonderwijs in Voerendaal. Volgens prognoses heeft het gebied in 2035 een totaal leerlingenpotentieel van 315 leerlingen.

7.3 Businesscase: Puth

Opdracht

Realiseer één geïntegreerd kindcentrum dat de bestaande basisschool van Puth (De Bolster) vervangt. Het kindcentrum bedient primair het voedingsgebied van de kernen Puth en Sweikhuizen. Daarnaast bedient het kindcentrum de aanpalende gemeenten Sittard-Geleen en Beek.

Nb.: het onderdeel flexibele kindvoorzieningen voor het asielzoekerscentrum Sweikhuizen zijn buiten deze businesscase gelaten (zie hoofdstuk 9).

Grondslag

Katholieke denominatie, goed aangesloten bij de kerken in het gebied. Stichting Kindante is bevoegd gezag.

Locatie

Schoolbestuur en gemeente onderzoeken de beste locatie voor het kindcentrum. Daarbij wordt primair rekening gehouden met de kinderen uit Puth en secundair met de flexibele vraag vanuit het asielzoekerscentrum in Sweikhuizen.

Realisatietermijn

In het integrale huisvestingsplan Beekdaelen is vastgesteld dat realisatie van het Kindcentrum onder de gemeentelijke zorgplicht valt. Afgesproken wordt dat de businesscase rondom 2026 opgepakt wordt.

Uitwerking

Het kindcentrum biedt onderwijs en een integraal pakket aan aanvullende diensten aan de kinderen uit het voedingsgebied. In het IHP is bepaald dat het leerlingenpotentieel voor het voedingsgebied Puth in 2035 200 leerlingen bedraagt, met een normatieve ruimtebehoefte van 1.206 m² bvo. Daarbij is geen rekening gehouden met onderwijs aan de kinderen uit het AZC. Deze vraag is variërend en vraagt om een flexibele gebouwschil. Het potentieel van de school is nader te onderbouwen met prognoses van Pronexus. Met maatschappelijke partners (kindpartners alsmede bewoners van het gebied en verenigingsleven) wordt samengewerkt om tot een compleet aanbod van diensten te komen.

Financiële randvoorwaarden

In het Integrale Huisvestingsplan worden vanwege zorgplicht voor de Businesscase voldoende middelen gereserveerd en gealloceerd. Aanvullend is met bijkomende kosten (kinderdienen, sport, gemeenschapsvoorzieningen) rekening te houden. Deze kosten worden deels door aanvullende inkomsten (huur) gedekt. Kosten en inkomsten zijn in de businesscase nader uit te werken, voorafgaande aan definitieve kredietvoting door de gemeenteraad.

Achtergrond Het voedingsgebied bestaat uit de kernen Puth, Sweikhuizen, Schinnen en Oirsbeek. Deze kernen hebben gezamenlijk circa 9.935 inwoners, waarvan ongeveer 685 kinderen de basisgeneratie van het primair onderwijs vormen. Ruim 80% van de basisgeneratie kiest voor basisonderwijs in het gebied. De overige leerlingen kiezen voor een andere school in de gemeente Beekdaelen of voor onderwijs (tevens s(b)o) in omliggende gemeenten. De basisgeneratie is deels gebonden aan de eigen gemeenschap. Daarnaast komt een substantieel deel van de onderwijsvraag uit het asielzoekerscentrum in Sweikhuizen. Deze laatste groep is in omvang sterk afhankelijk van de mate waarin het Rijk mensen toedeelt aan dit centrum. Sweikhuizen, het kleinste kerkdorp van de gemeente, heeft geen eigen basisschool. Ruim 90% van de deze kinderen gaat naar Petrus Canisius.

8

Financiële Vertaling

8.1 Aan de basis – de VNG-normstelling 2018

Gemeenten nemen normbedragen voor nieuwbouw en uitbreiding van scholen (en andere voorzieningen in de huisvesting) op in hun gemeentelijke verordening Voorziening Huisvesting Onderwijs. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) stelt jaarlijks model-normbedragen vast als advies aan gemeenten. De meeste gemeenten nemen deze over in de eigen lokale verordening. Sommige gemeenten wijken daar om moverende redenen van af, bijvoorbeeld omdat de ambities hoger zijn. Ook in een integraal huisvestingsplan kan een gemeente met schoolbesturen aanvullende afspraken maken die afwijkend zijn.

De huidige (2020) normbedragen voor nieuwbouw van de VNG zijn in hun basis in 2018 bepaald en gaven antwoord op de grote prijsstijgingen in de jaren daarvoor. Dit leidde toen tot een directe normverhoging met 40%. Jaarlijks wordt dit basisbedrag bijgesteld. Ze gaan uit van een *sober en doelmatig gebouw* dat aan de wettelijke minimeisen (Bouwbesluit) voldoet. Gasloos bouwen valt onder deze wettelijke verplichtingen. Aanvullende duurzaamheids- en comfortdoelstellingen als Frisse Scholen² en Bijna Energie Neutraal Gebouw ((BENG) verplicht vanaf 2021) vallen niet onder de wettelijke minimum eis, en zijn niet opgenomen in de normbedragen. Andere bijkomende kosten voor kwaliteit (denk aan verhoogde transparantie, flexibele wanden, tribunetrappen, etc.) zijn evenmin opgenomen in de normbedragen.

De normbedragen voor nieuwbouw zijn opgebouwd uit een startbedrag en een bedrag per vierkante meter bruto vloeroppervlakte (bvo). Dit impliceert dat nieuwbouw voor een kleinere school in algemene zin ingewikkelder en duurder is. Het normbedrag voor een basisschool van 200 leerlingen bedraagt voor het kalenderjaar 2020 € 2.235 / m² bvo, voor een school van 400 leerlingen is dit circa € 2.070 / m² bvo. De normbedragen voor speciaal basisonderwijs (SBO) en speciaal onderwijs (SO) bedragen circa € 2.200 / m² bvo. Voor het voorgezet onderwijs is het normbedrag afhankelijk van de omvang en het aanbod van onderwijs. Het normbedrag per vierkante meter bvo voor een school van circa 1.500 leerlingen met aanbod in mavo-havo-vwo bedraagt ongeveer € 1.760 / m² bvo.

Nb.: Bovenstaande bedragen betreffen stichtingskosten inclusief btw, bijkomende kosten (honoraria, heffingen, aansluitkosten, verzekeringen, onvoorziën, etc.) en de kosten voor aanleg en inrichting van het schoolterrein. De gemeente draagt tevens het juridische eigendom van het benodigde bouwrijpe terrein (om niet) over aan het schoolbestuur. Aanvullende toeslagen ten laste van de gemeente zijn aan de orde voor verhuiskosten, paalfundering (bij VO), speellokaal (bij S(B)O) of liftinstallatie (bij (V)SO).

Aandachtspunt is dat de VNG aangepaste normbedragen voor nieuwbouw adviseert aan gemeenten, maar dat het ministerie van onderwijs deze niet heeft verwerkt in een verhoging van het gemeentefonds. Consequentie is dat de rijksbijdrage in het gemeentefonds (nog) onvoldoende ruimte biedt om de VNG-normbedragen ook financieel te dekken. De verwachting is dat dit de komende tijd wordt gecorrigeerd.

2 Frisse Scholen klasse B als minimale eis enkel van toepassing op thema's lucht en energie

8.2 Relevante correctie stichtingskosten 2020

De bouwrijzen hebben zich in de afgelopen jaren doorontwikkeld. Tussen 2015 en 2018 zat dit vooral in de stijgende kosten van bouwmaterialen vanwege schaarste door de grote vraag. In de praktijk blijken de normbedragen onder 8.1 vaak onvoldoende om aan de wettelijke eisen te kunnen voldoen. Deze ontwikkeling zal zich doorzetten. We hebben op basis van het bouwkostenkompas, dat de feitelijke bouwkosten aan de hand van een breed spectrum aan gerealiseerde voorzieningen in kaart brengt, in onderstaande tabel de te verwachten stichtingskosten in beeld gebracht. In het Integraal Huisvestingsplan dient daar rekening mee gehouden te worden. De bedragen moeten jaarlijks geïndexeerd worden.

	Primair Onderwijs	Kindcentrum	Voortgezet Onderwijs	Speciaal Onderwijs
Basis bouwkosten ³	€ 1.533	€ 1.649	€ 1.543	€ 1.579
Bijkomende kosten (30%)	€ 460	€ 495	€ 463	€ 474
Subtotaal	€ 1.993	€ 2.144	€ 2.006	€ 2.053
btw (21%)	€ 379	€ 407	€ 381	€ 390
Totaal (afgerond)	€ 2.372	€ 2.551	€ 2.387	€ 2.443

Tarieven berekend voor 400 leerlingen, bedragen / m² bvo op basis van bouwkostenkompas

- In bovenstaand overzicht van stichtingskosten zijn de volgende aspecten meegenomen:
- BENG wordt vanaf 2021 verplicht. In bovenstaande tabel zijn de kosten daarvan meegenomen.
 - Bovenstaande bouwkosten stijgen op onderdelen uit boven een *sober en doelmatig* gebouw met minimale eisen conform bouwbesluit. Er is in bescheiden mate (voor een percentage van ongeveer 5%, lees ongeveer €125) rekening gehouden en ruimte gegeven aan een kwaliteitsverhoging, bijvoorbeeld ten aanzien van groter raamoppervlak en betere afwerking.
 - Bouwkosten kunnen variëren door locatie en regionale invloeden. In Zuid-Limburg blijken deze soms lager dan in de rest van het land. Met deze invloed is in bovenstaande tabel geen rekening gehouden.
 - Bovenstaande bouwkosten zijn exclusief de aanleg van het terrein (schoolpleininrichting). Projecten tonen in de praktijk aan dat meerwaarde mogelijk is door bouwopgaven in een bredere context te bekijken via multifunctioneel ruimtegebruik. Een compact gebouw kan dan resulteren in een keuze voor ruimere beschikbaarheid ten opzichte van de normatieve minimumoppervlakte. Zo kan extra buitenruimte tijdens schooluren voor onderwijs worden ingezet en daarna als speelplek voor kinderen uit te buurt. Deze kansen moeten altijd binnen een businesscase nader onderzocht worden.

3 Kengetallen op basis van Bouwkostenkompas, prijspeil 1 januari 2020

8.3 Ambitie: Realiseren van Toekomst georiënteerd en relevante voorzieningen

Nieuwe gebouwen worden gerealiseerd voor een gebruiksperiode van minimaal 40 jaar. Consequentie is dat gedurende de exploitatietermijn de verwachtingen die gebruikers en de maatschappij stellen, evenals wettelijke eisen toenemen. De komende jaren zijn in het bijzonder ten aanzien van klimaatprestaties en binnenklimaat ontwikkelingen te verwachten. Naar 2050 is klimaatneutraliteit een eis en de wetgever gaat eisen stellen om gebouwen relevant te maken. Ook circulair bouwen staat sinds een aantal jaren hoog op de agenda. Verder is te verwachten dat de wijze van gebruik kan en zal veranderen, zoals de praktijk tijdens de Covid-crisis heeft aangetoond. Het is verstandig om daar bij nieuwbouw oog voor te hebben.

Het is belangrijk om bij nieuwe voorzieningen (nieuwbouw of renovatie) rekening te houden met toekomstverwachtingen en in het IHP expliciet eventuele aanvullende ambities vast te leggen. Daarbij is het vooral belangrijk dat gebouwen in hun kern geschikt moeten zijn om gedurende de komende dertig jaar verder te kunnen verbeteren. Dat vraagt op onderdelen aanvullende kwaliteitseisen: Frisse Scholen klasse B (integraal) evenals volledig Energie Neutraal (ENG). Onderstaande extra financiële inspanningen (inclusief bijkomende kosten en btw) zijn daarmee gemoeid:

	Primair Onderwijs	Kindcentrum	Voortgezet Onderwijs	Speciaal Onderwijs
Frisse Scholen klasse B	€ 125 / m² bvo	€ 140 / m² bvo	€ 125 / m² bvo	€ 130 / m² bvo
ENG	€ 75 / m² bvo	€ 75 / m² bvo	€ 75 / m² bvo	€ 75 / m² bvo

8.4 Tariefstelling Nieuwbouw Beekdaelen

Gemeente en schoolbesturen spreken samen het hoogste ambitieniveau af. In het uitvoeringsprogramma van voorliggend IHP gelden daarom de kwaliteitseisen volgens bouwbesluit en aanvullend:

- Frisse Scholen Klasse B (in zijn breedte);
- Gasloos;
- Volledig Energie Neutraal Gebouw (BENG plus ENG);

	Kindcentrum
Rekentarief Stichtingskosten	€ 2.766

Nb.: Prijspeil 2020 inclusief btw en zijn exclusief grond / sanering (door gemeente beschikbaar te stellen).

Schoolbesturen dragen € 125 per m2 bvo bij ter cofinanciering van de volgende (bovenwettelijke) kosten:

- Kosten Frisse Scholen Klasse B: € 140,00
- Kosten ENG: € 75,00

Resultierend gemeentelijke bijdrage is € 2.641 per m2 bvo. Het bouwrisico ligt bij schoolbestuur.

8.5 Aanpassing (duurzaamheid) bestaande bouw

Aanpassing van bestaande schoolgebouwen is in beginsel een financiële verantwoordelijkheid van schoolbesturen. Zij worden geacht hun gebouw als goed huisvader te onderhouden en ze worden daar in hun materiële instandhoudingsvergoeding voor gecompenseerd door het ministerie. Aanpassingen zijn in beginsel voor rekening van schoolbestuur. Nb.: Ten aanzien van ingrijpende aanpassingen van een gebouw in verband met functionele verbetering vindt in voorkomende gevallen overleg plaats tussen gemeente en schoolbestuur.

Deze taakverdeling laat overigens onverlet dat de wetgever in het perspectief van klimaatneutraliteit de komende jaren forse maatregelen zal eisen om bestaande gebouwen aan te passen. Investerings door schoolbestuur zijn soms in eigen voordeel als ze leiden tot besparingen, bijvoorbeeld door het afstoten van leegstand of aanpassingen door energetische maatregelen. Maar grenzen tussen regulier onderhoud enerzijds en gemeentelijke voorzieningen vanuit zorgplicht anderzijds zullen vervagen. Het wordt dan relevant dat gemeente en schoolbesturen in goed overleg op een reële manier naar de ontwikkelingen kijken en samen kansen op samenwerking op een zakelijke, op Total Cost of Ownership georiënteerde manier bespreken.

Werkwijze

Gemeente en schoolbestuur onderzoeken in een businesscase of in samenwerking levensduur verlengende investeringen (no-regret) gepland kunnen worden, die de kwaliteit van het gebouw substantieel dichterbij de wettelijke eisen brengen. Een dergelijke aanpassing komt bij voorkeur aan de orde in het kader van de integrale zakelijke overwegingen rondom een IHP-uitvoeringsprogramma op grond van de uitwerking in businesscases. Indien sprake is van een ongeplande tussentijdse aanvraag dan is deze in ieder geval gebaseerd op een vastgesteld en bij de gemeente bekend Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP).

Uitwerking

Schoolbesturen en de gemeente Beekdaelen spreken af om aanpassingen in gebouwen vanuit Total Cost of Ownership op een open en transparante manier te bespreken. Indien een schoolbestuur in een bestaand schoolgebouw dat ouder is dan 20 jaar op grond van een Meerjaren Onderhoudsplan groot onderhoud plant aan installaties, dak en muren/ramen, dan treedt schoolbestuur een jaar voorafgaand aan de investering actief in overleg met de gemeente.

Indien in een Integraal Huisvestingsplan blijkt dat de betreffende school en het gebouw voor de middellange termijn (30 jaar of meer) een belangrijke rol blijft spelen, dan kan het een zakelijke, bedrijfseconomische en / of kwalitatieve afweging zijn om de levensduur met een verdergaande huisvestingsmaatregel te verlengen. Indien gemeentelijke ambities als energietransitie gediend worden dan kan een gemeentelijke bijdrage aan een upgrade van het gebouw worden overeengekomen.

In een breed georiënteerde businesscase doet een onafhankelijk bouwkundig bureau (door gemeente en schoolbestuur aan te wijzen) onderzoek naar de kosten van een aanpassing. Uitgangspunt is dat de exploitatie van een school met minimaal 10 jaar wordt verlengd ten opzichte van de officiële afschrijftermijn van het hoofdgebouw. Deze verlenging van de levensduur wordt contractueel vastgelegd en de gemeente brengt deze tot uitdrukking in een verlenging van de afschrijftermijn.

De geplande aanpassing moet leiden tot een substantiële kwalitatieve verbetering van het schoolgebouw, meetbaar door een verbetering van het energielabel van de school met

minimaal twee stappen en een verhoging van de classificering volgens “Frisse Scholen” met betrekking tot minimaal het onderdeel CO₂ van klasse C naar klasse B gaat.

De gemeente draagt maximaal 50% van het vastgestelde normbudget voor verbetering van duurzaamheid uit de onder punt 3 beschreven kostenberekening. Ten aanzien van aanpassingen in de functionaliteit kunnen gemeente en schoolbestuur aanvullende afspraken maken. Het bouwrisico ligt bij het schoolbestuur.

8.6 Uitvoeringsagenda 2020 – 2030 en financiële consequenties

Het huisvestingsplan voorziet in planmatige aanpassingen. Deze uitvoeringsagenda (zie tabel) biedt zicht op de fysieke maatregelen in de periode tot 2026. De ruimtelijke en financiële consequenties zijn normatief benaderd in aansluiting op bestaande lokale afspraken. Expliciet wordt aangemerkt dat op onderwijsinhoudelijke gronden (zie ook strategische thema’s, hoofdstuk 4) kan worden afgeweken van het normatieve uitgangspunt. Nadere uitwerking van de voorstellen op locatieniveau (door schoolbestuur) is binnen de businesscases noodzakelijk. Schoolbestuur kan er voor kiezen om gelijktijdig aanvullende versterkende aanpassingen aan het gebouw te doen vanuit haar eigen verantwoordelijkheid,

In voorliggend IHP 2020-2035 zijn maatregelen gedefinieerd. Dit leidt tot een verplichting voor de gemeente om betreffende maatregelen te nemen en te financieren. Investerings in onderwijs vragen een beslag op schaarse middelen. De beschikbaarheid van de noodzakelijke financiële middelen kan in voorkomende gevallen (mede) bepalend zijn voor het tempo waarmee overeengekomen investeringen gerealiseerd worden.

Tabel: uitvoeringsagenda fysieke maatregelen

	Mutatie	Kostenraming
2023	Businesscase Doenrade, Bingelrade, Jabeek, Merkelbeek 325 leerlingenpotentieel, 1.835 m² bvo normatieve ruimtebehoefte	€ 5,1 mln.
2026	Businesscase Puth 200 leerlingenpotentieel, 1.206 m² bvo normatieve ruimtebehoefte	€ 3,3 mln.
2030	Businesscase Nuth 375 leerlingenpotentieel, 2.086 m² bvo normatieve ruimtebehoefte	€ 5,8 mln.

Bedragen houden geen rekening met eventueel eenmalige afschrijving vanwege resterende boekwaardes.

Bovenbeschreven bedragen betreffen enkel de onderwijsruimten (normatief). Investerings in aanpalende kindfuncties of gemeenschapsfuncties zijn niet meegenomen in de ramingen. Ze zijn inclusief een eigen bijdrage van schoolbesturen (zie 8.4).

Bij verdere planontwikkeling dienen leerlingenaantallen en -prognoses getoetst te worden aan de actualiteit. In de Businesscases zal voor elk individueel project een actuele stichtingskostenraming moeten worden opgesteld.

9

Implementatie

In voorliggend Integraal Huisvestingsplan voor het Primair Onderwijs in Beekdaelen 2020-2035 geeft RO groep op basis van gedegen onderzoek in een op draagvlak gericht proces een schets van de gewenste ontwikkelingen in onderwijshuisvesting. Vanuit de eigen visies en wensen van partners is, langs wettelijke kaders en uitgangspunten, een beeld bepaald van de reële ontwikkelingen van de diverse locaties. Het is belangrijk om rekening te houden met de onderstaande aspecten.

Inhoud staat voorop

Aan de basis van het IHP ligt de intentie om de positie van kinderen in de gemeente te verbeteren. Gezamenlijke huisvesting kan samenwerking faciliteren om te komen tot een goede begeleiding van kinderen van 0 tot 13 jaar: in onderwijs, maar ook in aanvullende voorzieningen van opvang en zorg. In voorliggend plan wordt daar, waar mogelijk, de ruimte voor gerealiseerd.

De strategische thema's zoals beschreven in hoofdstuk 4 gelden niet alleen voor de bouwopgaven in het IHP. De geformuleerde ambities ten aanzien van samenwerking gaan inhoudelijk veel verder en vragen op onderdelen specifiek beleid. Dat vraagt van gemeente, onderwijsbesturen en partners in opvang en zorg om het gesprek aan te blijven gaan over de wijze waarop de gezamenlijke inhoudelijke ambities voor alle kinderen in de gemeente bereikt kunnen worden. De gemeente zal daar vanuit haar regierol met partijen bindende afspraken over maken. Intussen kunnen de maatschappelijke partners op het niveau van de eigen kern de samenwerking actief verbeteren.

Leerlingenontwikkelingen

In het IHP zijn gegevens ten aanzien van de ontwikkeling van leerlingenaantallen gebruikt en verwerkt (zie hoofdstuk 6). De investeringsvoorstellen zijn gericht op het aansluiten van adequate huisvestingsruimte aan de meest waarschijnlijke ontwikkelingen. De situatie kan echter ontstaan dat een mismatch tussen vraag en aanbod ontstaat. Gemeente en schoolbesturen spreken af dat zij op grond van de verordening in redelijkheid tot aanvullende maatregelen kunnen komen, waarbij het perspectief van de ordeningsprincipes in dit IHP overeind blijft. Om goed voorbereid te zijn adviseert RO groep de gemeente Beekdaelen om met regelmaat (bij voorkeur elke twee jaar) nieuwe leerlingenprognoses te laten opstellen. Op die wijze kan gemonitord worden of de prognoses in lijn blijven met het opgestelde IHP.

Asielzoekerscentrum Sweikhuizen

Voorliggend plan geeft antwoord op de reguliere vraag naar onderwijs en kinddiensten vanuit de basispopulatie. De bijzondere, onvoorspelbare vraag vanuit nieuwkomers in het asielzoekerscentrum is daarmee niet beantwoord. De ontwikkeling van de populatie en het daaraan gerelateerde specifieke dienstenaanbod is onzeker en kan van jaar tot jaar sterk variëren. Vanwege het bijzondere karakter is dit buiten voorliggend IHP gehouden. Dat laat onverlet dat de huisvesting aandacht vraagt. Het betreffende gebouw is (deels) als tijdelijke huisvesting gerealiseerd. Bij toekomstige veranderingen van de vraag zal Kindante met de gemeente het gesprek aangaan om specifieke afspraken te maken en (eventueel) buiten het IHP maatregelen te nemen. De andere schoolbesturen onderschrijven deze niet reguliere aanpak vanuit de specifieke en herkenbare problematiek.

Nb.: Van Rijksweg zijn verschillende wetwijzigingen doorgevoerd, voorgesteld en in voorbereiding. Dergelijke wijzigingen blijven van invloed op analyses en constatering in de voorliggende visie en huisvestingsplan.

Bijlagen

Bijlage 1

Informatiefundament

Onderwijs & Opvang

Beekdaelen

Bijlage 2

Bronnen en begrippen

Bronnen en begrippen

Toelichting op gehanteerde bronnen, uitgangspunten en rekenmethodieken.

Primair Onderwijs:

basisonderwijs (bo) voor kinderen van 4 tot en met 12 jaar
speciaal basisonderwijs (sbo) voor kinderen van 4 tot en met 12 jaar voor wie vaststaat dat een zodanige orthopedagogische en orthodidactische benadering aangewezen is, dat zij op een speciale school voor basisonderwijs moeten worden opgevangen
speciaal onderwijs (so) voor kinderen van 4 tot en met 12 jaar met een handicap, stoornis of ziekte die speciale zorg nodig hebben
voortgezet speciaal onderwijs (vso) voor kinderen van 12 tot en met 20 jaar met een handicap, stoornis of ziekte die speciale zorg nodig hebben

Voortgezet Onderwijs:

Het voortgezet onderwijs (vo) in Nederland komt na het Primair Onderwijs en bereidt een leerling voor op het Hoger Onderwijs of het Middelbaar Beroepsonderwijs. Het Voortgezet Onderwijs bestaat uit:

- Praktijkonderwijs (Pro), bedoeld voor leerlingen van 12 tot 20 jaar, zonder vaste opleidingsduur
- voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (vmbo), dat 4 jaar duurt
- hoger algemeen voortgezet onderwijs (havo), dat 5 jaar duurt
- voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (vwo), dat 6 jaar duurt

Leerlingenaantal huidig:

Aantal leerlingen op teldatum 1.10.2019 zoals geregistreerd in het Basisregister Onderwijs (BRON). Conform DUO onderwijsdata 02: "Leerlingen BO in bron 2019-2020".

Leerlingenprognoses:

In het IHP zijn de prognoses van de basisschool locaties van DUO gehanteerd.

Herkomst leerlingen:

Herkomst leerlingen gebaseerd o.b.v. postcodegegevens per school zoals ingeschreven bij de scholen op teldatum 1.10.2019, en zoals geregistreerd bij DUO.

Gebouwomvang onderwijs m² bvo:

De gebouwomvang onderwijs in vierkante meters bruto vloeroppervlak (bvo), is de oppervlakte exclusief de ruimten die verhuurd zijn aan kindpartners. Deze gegevens zijn in het IHP opgenomen conform gegevens schoolbesturen, en gemeente. Geplande nieuwbouw en renovatie van locaties zijn niet opgenomen in de bestaande situatie van voorliggend IHP.

Gemiddelde afstand leerlingen t.o.v. school:

Per schoolvestiging de gemiddelde afstand in meters tussen het woonadres van de leerlingen en de postcode van de schoolvestiging. Conform DUO onderwijsdata 05: "Gemiddelde afstand tussen woonadres leerling en schoolvestiging - 2019-2020".

